

मुंबई विद्यापीठ

क्र.वि.क./आयसीसी/२०१८-१९/१५
दिनांक ०६ ऑगस्ट, २०१८

परिपत्रक

विषय :- मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांसाठी भारत सरकार मॅट्रीकेल्लर शिष्यवृत्ती योजना व शिक्षणशुल्क, परिक्षा शुल्क देण्याच्या योजनेअंतर्गत आकारावयाचे शुल्क

संदर्भ :- १) विद्यापीठ परिपत्रक क्र. CONCOL/FEE/194 of 2008, दि. २३ मे, २००८.
२) विद्यापीठ परिपत्रक क्र. CONCOL/FEE/292 of 2008, दि. ७ जुलै, २००८.
३) विद्यापीठ परिपत्रक क्र. वि.क./भा.स.शि(२४)२९६/२००८ दि. ७ जुलै, २००८.
४) विद्यापीठ परिपत्रक क्र. वि.क./भा.स.शि(२४)२३२/२००९ दि. १८ जून, २००९.
५) विद्यापीठ परिपत्रक क्र. वि.क./भा.स.शि/पदवी/५३/२०१३ दि. ३० मे, २०१२.
६) विद्यापीठ परिपत्रक क्र. वि.क./भा.स.शि पदवी/२/२०१३ दि. ७ जून, २०१३.
७) शासन निर्णय क्र. इबीसी-२०१७/प्र. क्र. ७३/ शिक्षण दि. १५ डिसेंबर, २०१७.
८) शासन निर्णय क्र. इबीसी-२०१७/प्र. क्र. ४०३/ शिक्षण दि. ७ ऑगस्ट, २०१७.
९) शासन निर्णय क्र. विभशा -२०१८/ प्र. क्र. १३५/ शिक्षण १९ जून, २०१८.

प्राचार्य / संचालक, सर्व अनुदानित/ विना अनुदानित कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालये/ संस्था तसेच संचालक, दुर व मुक्त अध्ययन संस्था यांना कळविण्यात येते की, विद्यापीठाने निर्गमित केलेल्या संदर्भाधीन परिपत्रकानुसार कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयातील विविध पदवीपुर्व अभ्यासक्रमांसाठी सुधारित शुल्क रचना २००८-२००९ या शैक्षणिक वर्षापासुन लागू करण्यात आली होती व त्यानुसार विद्यापीठाने वेळावेळी परिपत्रके निर्गमित केली आहेत.

या परिपत्रकानुसार सर्व संबंधितांना पुन्हा कळविण्यात येते की, मुंबई विद्यापीठाने परिपत्रक क्र. CONCOL/FEE/194 of 2008, दिनांक २३ मे, २००८ अन्वये निश्चित केलेली शुल्क रचना परिपत्रक क्र. CONCOL/FEE/292 of 2008, दिनांक ७ जुलै, २००८, नुसार बदलण्यात आली.

मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना भारत सरकार मॅट्रीकेल्लर शिष्यवृत्ती योजनेअंतर्गत महाविद्यालयास शिक्षणशुल्क, परिक्षा शुल्क व इतर शुल्क महाराष्ट्र शासनाच्या समाजकल्याण विभागामार्फत विद्यापीठाने निश्चित केलेल्या शुल्काची प्रतिपूर्ती महाविद्यालयांना केली जाते. सदर शुल्क वगळून मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांकडून पदवीपुर्व अभ्यासक्रमात प्रवेश घेते वेळी खालील शुल्का व्यतिरिक्त कोणतेही शुल्क आकारू नये:- १) अँडमिशन प्रोसेसिंग फी २) डॉक्युमेंट व्हेरीफिकेशन फी (लागू असल्यास) ३) आय कार्ड शुल्क ४) डिझास्टर रिलिफ फंड ५) ग्रुप इन्शुरन्स फी ६) स्टुडंट वेलफेअर फंड ७) ई सुविधा ८) अल्युमनी असोसिएशन फी व ९) व्हाईस चान्सलर फंड

ज्या शुल्काची प्रतीपूर्ती शासनातर्फे करण्यात येते ते शुल्क आकारण्यात येवू नये. असे वरिल संदर्भांकित क्रमांक २ व ६ च्या परिपत्रकात स्पष्ट केले आहे. विद्यापीठ परिपत्रक क्र. वि.क./भा.स.शि पदवी/२/२०१३ दि. ७ जून, २०१३ निर्गमित केलेले आहे.

संदर्भ क्रमांक ७ मधिल शासननिर्णयातील तरतुदीनुसार विमुक्त जाती, भटक्या जमाती व इतर मागासवर्ग आणि विशेष मागास प्रवर्गाच्या कोणत्याही विद्यार्थ्यांकडून महाविद्यालयांनी त्यांना शासनाकडून अनुज्ञेय असलेल्या शुल्काची मागणी करण्यात येवू नये, अन्यथा अशा महाविद्यालयाविरुद्ध कायदेशिर कार्यवाही करण्यात येईल. असे स्पष्ट करण्यात आले आहे. (प्रत संलग्न)

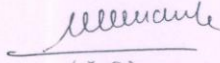
याबाबत असेही कळविण्यात येते की, संदर्भ क्रमांक ८ नुसार संबंधित विद्यापीठ / शैक्षणिक संस्था / महाविद्यालये/ तंत्रनिकेतने यांनी कोणत्याही अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांकडून शैक्षणिक

प्रवेशाच्यावेळी शिक्षण शुल्काची रक्कम घेऊ नये. तसेच कोणत्याही अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांची आर्थिक पिढवणूक होणार नाही, याची योग्य ती दक्षता घेण्याची जबाबदारी संबंधित शैक्षणिक संस्थेची असेल. सदर सूचनांचे उल्लंघन झाल्याचे आढळून आल्यास संबंधितांविरुद्ध नियमानुसार प्रशासकीय वा शिस्तभंग विषयक कारवाई करण्यात येईल. अशा सूचना निर्गमित करण्यात आल्या आहेत. (प्रत संलग्न)

संदर्भ क्रमांक ९ मधिल शासननिर्णयानुसार विमुक्त जाती, भटक्या जमाती व इतर मागासवर्ग आणि विशेष मागास प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना मिळणा-या शिक्षण फी, परिक्षा फी व निर्वाह भत्ता, शैक्षणिक पाठ्यक्रम / कोर्सेस व इतर बाबत तक्रार निवारण करण्यासाठी करावयाच्या अपील/पुनर्विलोकन अशी अर्धन्यायिक स्वरूपाची व्यवस्था निर्माण करण्यात आलेली आहे. (प्रत संलग्न)

वरील सर्व शासन निर्णयांची व परिपत्रकांची काटेकोरपणे अंमलबजावणी करण्यात यावी.

दिनांक: ०६ ऑगस्ट, २०१८
स्थळ : मुंबई ४००००३२

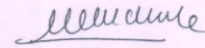

(डॉ. दिनेश कांबळे)
कुलसचिव(प्र)

प्रत माहिती व योग्य त्या कार्यवाहीसाठी

१. संचालक/विभाग प्रमुख, विद्यापीठाचे विविध विभाग व संचालक, दुर व मुक्त अध्ययन संस्था
२. प्राचार्य / संचालक, अशासकीय (अनुदानित व विना अनुदानित) कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालये(अल्पसंख्याक व बिगर अल्पसंख्याक महाविद्यालय)

प्रत माहितीसाठी

१. सर्व अधिष्ठाते, संचालक, परिक्षा व मुल्यमापन, महात्मा फुले भवन, विद्यानगरी.
२. वित्त व लेखा अधिकारी.
३. विद्यापीठातील सर्व उपकुलसचिव / सहा. कुलसचिव
४. अध्यक्ष सचिव, मुंबई युनिवर्सिटी वेल्फेअर असोसिएशन (मुनोवा) फोर्ट, मुंबई ४००००३२.
५. अध्यक्ष, मुंबई विद्यापीठ कमचारी संघ, फोर्ट, मुंबई ४००००३२.
६. सरचिटणीस, शैक्षणिक कर्मचारी कल्याणकारी, संघटना, विद्यानगरी, सांताक्रुझ (पुर्व) मुंबई ४००००९८.
७. सरचिटणीस, मुंबई विद्यापीठ व महाविद्यालयीन शिक्षक संघ, विद्यापीठ विद्यार्थी भवन, बी रोड, चर्चगेट, मुंबई ४००००२०.
८. अध्यक्ष, महाराष्ट्र अंडर प्रिव्हिलेज्ड टिचर्स असोसिएशन, अ-१/२४ अनुपम नगी, मुरबाड रोड जिल्हा ठाणे.
९. सचिव, मुंबई युनिव्हर्सिटी अकॅडमिक स्टाफ असोसिएशन, (उमासा) विद्यानगरी, सांताक्रुझ (पुर्व) मुंबई ४००००९८.
१०. अभिलेखा विभाग (१०प्रति).

(डॉ. दिनेश कांबळे)
कुलसचिव(प्र)

UNIVERSITY OF MUMBAI

No.CONCOL/FEE/ 194 of 2008.

CIRCULAR :

Sub : Revised Fee Structure -

Ref. : CONCOL/FEE/ 190 of 2003, dated 13th May, 2003.

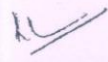
Attention of the Principals of the affiliated colleges in Arts, Science and Commerce are hereby invited to the Circular and subject mentioned above and they are hereby informed that the issue of Revised Fee Structure was discussed in the meeting of the Academic Council at its meeting held on 15th April, 2008 and approved by the Management Council at its meeting held on 24th April, 2008.

The details of revised fees to be charged from the academic year 2008-2009 and onwards by the Arts, Science and Commerce colleges are given in the Annexure marked as A, B, C, D, E, F, G, H, I, J and K. These fees are prescribed for both aided and unaided courses run by the Colleges as mentioned in the Annexures.

Those students, who are exempted from paying that component of fees which is reimbursed by the Government to the colleges, should be required to pay all other fees as recommended in the revised fee schedule.

The college shall spend the revenue under different heads of fees exclusively for the purpose for which they are collected.

Mumbai - 400 032.
23 May, 2008.

(Prin. K. VENKATARAMANI)
REGISTRAR

To,
The Principals of the affiliated colleges in Arts, Science and Commerce, for information.

ANNEXTURE - "A"

UNIVERSITY OF MUMBAI

Revised Fees Structure for the Academic year 2008-2009 onwards

Particulars	B.Sc.		
	F.Y.B.Sc. Revised	S.Y.B.Sc. Revised	T.Y.B.Sc. Revised
Tuition Fees	800	800	800
Library Fees	200	200	200
Gymkhana Fees	200	200	200
Other Fees/ Extra Curricular Activity	250	250	250
Exam Fees	600	600	0
Enrollment Fees	220		
Industrial Visit Fees	0	0	0
Admi Processing	200	200	200
Document Verification Fee	400	400	400
Utility Fees	250	250	250
Magazine Fees	100	100	100
ID Card & Library Fee	50	50	50
Group Insurance	20	20	20
Student Welfare Fund	50	50	50
Development Fund	500	500	500
Vice Chancellors' Fund	20	20	20
Uni Sports & Cultural Activity	30	30	30
E-Charges	20	20	20
Project Fees	500	500	500
(A)	4410	4190	3590
Computer/Laboratory Fees			
Computer Practicals			
Laboratory Fees	800	800	800
(B)	800	800	800
Refundable			
Caution Money	150		
Library Deposit	250		
Laboratory Deposit	400		
(C)	800	0	0
Fees (A+B+C)	6010	4990	4390

** Rs.20 on 50,000.00 Policy

Enrollment Fees - Only at the time of Entry	220		
* *Wherever Applicable			
* Transcript - 5 copies (Additional copy - 50.00 each)	1000	1000	1000
* Admin Form _ Pros + Inform Brouchure	100	100	100
* Transfer Certificate	100	100	100
* Bonafide Certificate	20	20	20
* No Objection Certificate	20	20	20
* Industrial Visit Fees	500	500	500
* Project Fees	500	500	500

ANNEXTURE - "B"

UNIVERSITY OF MUMBAI

Revised Fees Structure for the Academic year 2008-2009 onwards

Particulars	B.Com./B.A.		
	F.Y. Revised	S.Y. Revised	T.Y. Revised
Tuition Fees	800	800	800
Library Fees	200	200	200
Gymkhana Fees	200	200	200
Other Fees/ Extra Curricular Activity	250	250	250
Exam Fees	600	600	0
Enrollment Fees	220		
Industrial Visit Fees	0	0	0
Admi Processing	200	200	200
Document Verification Fee	400	400	400
Utility Fees	250	250	250
Magazine Fees	100	100	100
ID Card & Library Fee	50	50	50
Group Insurance	20	20	20
Student Welfare Fund	50	50	50
Development Fund	500	500	500
Vice Chancellors' Fund	20	20	20
Uni Sports & Cultural Activity	30	30	30
E-Charges	20	20	20
Project Fees	500	500	500
(A)	4410	4190	3590
Computer/Laboratory Fees			
Computer Practicals		600	1000
Laboratory Fees	0	800	800
(B)	0	1400	1800
Refundable			
Caution Money	150		
Library Deposit	200		
Laboratory Deposit	0	400	400
(C)	350	400	400
Fees (A+B+C)	4760	5990	5790

** Rs.20 on 50,000.00 Policy

Enrollment Fees - Only at the time of Entry

220

* - *Wherever Applicable

* Transcript - 5 copies (Additional copy - 50.00 each)

1000

1000

1000

* Admin Form _ Pros + Inform Brouchure

100

100

100

* Transfer Certificate

100

100

100

* Bonafide Certificate

20

20

20

* No Objection Certificate

20

20

20

* Industrial Visit Fees

500

500

500

* Project Fees

500

500

500

ANNEXTURE - "C"

UNIVERSITY OF MUMBAI

Revised Fees Structure for the Academic year 2008-2009 onwards

Particulars	B.SC. BIO-TECHNOLOGY		
	F.Y.	S.Y.	T.Y.
	Revised	Revised	Revised
Tuition Fees	8000	10000	12000
Library Fees	300	500	500
Gymkhana Fees	200	200	200
Other Fees/ Extra Curricular Activity	250	250	250
Exam Fees	585	585	0
Enrollment Fees	220		
Marksheet	50	50	50
Industrial Visit Fees	0	0	0
Admi Processing	200	200	200
Document Verification Fee	400	400	400
Utility Fees	250	250	250
Magazine Fees	50	50	50
ID Card & Library Fee	50	50	50
Group Insurance	40	40	40
Student Welfare Fund	50	50	50
Development Fund	500	500	500
Vice Chancellors' Fund	20	20	20
Uni Sports & Cultural Activity	30	30	30
E-Charges	20	20	20
Project Fees	500	500	1000
(A)	11715	13695	15610
Computer/Laboratory Fees		0	
Computer Practicals	1000	1000	1000
Laboratory Fees	1200	1200	1200
(B)	2200	2200	2200
Refundable			
Caution Money	150		
Library Deposit	200		
Laboratory Deposit	400	400	400
(C)	750	400	400
Fees (A+B+C)	14665	16295	18210

**Rs.20 on 50,000.00 Policy

Enrollment Fees - Only at the time of Entry	220		
* *Wherever Applicable			
* Transcript - 5 copies (Additional copy - 50.00 each)	1000	1000	1000
* Admin Form _ Pros + Inform Brouchure	100	100	100
* Transfer Certificate	100	100	100
* Bonafide Certificate	20	20	20
* No Objection Certificate	20	20	20
* Industrial Visit Fees	500	500	500
* Project Fees	500	500	500

UNIVERSITY OF MUMBAI

ANNEXTURE - "D"

Revised Fees Structure for the Academic year 2008-2009 onwards

Particulars	B.SC. HOSPITALITY		
	F.Y. Revised	S.Y. Revised	T.Y. Revised
Tuition Fees	5000	5000	5000
Library Fees	300	300	300
Gymkhana Fees	200	200	200
Other Fees/ Extra Curricular Activity	250	250	250
Exam Fees	1270	1270	0
Enrollment Fees	220		
Marksheet	50	50	50
Industrial Visit Fees	0	0	0
Admi Processing	200	200	200
Document Verification Fee	400	400	400
Utility Fees	200	200	200
Magazine Fees	50	50	50
ID Card & Library Fee	50	50	50
Group Insurance	20	20	20
Student Welfare Fund	50	50	50
Development Fund	500	500	500
Vice Chancellors' Fund	20	20	20
Uni Sports & Cultural Activity	30	30	30
E-Charges	20	20	20
Project Fees	0	0	0
(A)	8830	8610	7340
Computer/Laboratory Fees			
Computer Practicals	0	0	0
Laboratory Fees	1000	1000	1000
(B)	1000	1000	1000
Refundable			
Caution Money	150		
Library Deposit	200		
Laboratory Deposit	0	0	0
(C)	350	0	0
Fees (A+B=C)	10180	9610	8340

** Rs. 20 on 50,000.00 Policy
Tuition Fees - Semester Wise

Enrollment Fees - Only at the time of Entry	220		
* *Wherever Applicable			
* Transcript - 5 copies (Additional copy - 50.00 each)	1000	1000	1000
* Admin Form _ Pros + Inform Brouchure	100	100	100
* Transfer Certificate	100	100	100
* Bonafide Certificate	20	20	20
* No Objection Certificate	20	20	20
* Industrial Visit Fees	500	500	500
* Project Fees	500	500	500

ANNEXTURE - "E"

UNIVERSITY OF MUMBAI

Revised Fees Structure for the Academic year 2008-2009 onwards

Particulars	B.SC. COMPUTER SCIENCE		
	F.Y. Revised	S.Y. Revised	T.Y. Revised
Tuition Fees	8000	10000	12000
Library Fees	300	500	500
Gymkhana Fees	200	200	200
Other Fees/ Extra Curricular Activity	250	250	250
Exam Fees	585	585	0
Enrollment Fees	220		
Marksheet	50	50	50
Industrial Visit Fees	0	0	0
Admi Processing	200	200	200
Document Verification Fee	400	400	400
Utility Fees	250	250	250
Magazine Fees	50	50	50
ID Card & Library Fee	50	50	50
Group Insurance	40	40	40
Student Welfare Fund	50	50	50
Development Fund	500	500	500
Vice Chancellors' Fund	20	20	20
Uni Sports & Cultural Activity	30	30	30
E-Charges	20	20	20
Project Fees	500	500	1000
(A)	11715	13695	15610
Computer/Laboratory Fees		0	
Computer Practicals	1000	1000	1000
Laboratory Fees	1200	1200	1200
(B)	2200	2200	2200
Refundable			
Caution Money	150		
Library Deposit	200		
Laboratory Deposit	400	400	400
(C)	750	400	400
Fees (A+B+C)	14665	16295	18210

** Rs.20 on 50,000.00 Policy

Caution Money only at the time of Entry

Enrollment Fees - Only at the time of Entry

220

* _Wherever Applicable

* Transcript - 5 copies (Additional copy - 50.00 each)

1000

1000

1000

* Admin Form _ Pros + Inform Brouchure

100

100

100

* Transfer Certificate

100

100

100

* Bonafide Certificate

20

20

20

* No Objection Certificate

20

20

20

* Industrial Visit Fees

500

500

500

* Project Fees

500

500

500

ANNEXTURE - "F"

UNIVERSITY OF MUMBAI

Revised Fees Structure for the Academic year 2008-2009 onwards

Particulars	B.SC. INFORMATION TECHNOLOGY		
	F.Y.	S.Y.	T.Y.
	Revised	Revised	Revised
Tuition Fees	5000	5000	5000
Library Fees	1200	1200	1200
Gymkhana Fees	200	200	200
Other Fees/ Extra Curricular Activity	250	250	250
Exam Fees	1320	1320	
Enrollment Fees	220	0	0
Marksheet			
Industrial Visit Fees	0	0	0
Admi Processing	200	200	200
Document Verification Fee	400	400	400
Utility Fees	250	250	250
Magazine Fees	50	50	75
ID Card & Library Fee	50	50	25
Group Insurance	40	40	40
Student Welfare Fund	50	50	50
Development Fund	500	500	500
Vice Chancellors' Fund	20	20	20
Uni Sports & Cultural Activity	30	30	30
E-Charges	20	20	20
Project Fees	500	500	1000
(A)	10300	10080	9260
Computer/Laboratory Fees		0	
Computer Practicals	1000	1500	2500
Laboratory Fees	6000	6000	6000
(B)	7000	7500	8500
Refundable			
Caution Money	150		
Library Deposit	200		
Laboratory Deposit	400	400	400
(C)	750	400	400
Fees (A+B+C)	18050	17980	18160

** Rs.20 on 50,000.00 Policy

Tuition Fees - Semester Wise

Enrollment Fees - Only at the time of Entry

* *.Wherever Applicable

* Transcript - 5 copies (Additional copy - 50.00 each)

* Admin Form _ Pros + Inform Brouchure

* Transfer Certificate

* Bonafide Certificate

* No Objection Certificate

* Industrial Visit Fees

* Project Fees

ANNEXTURE - "G"

UNIVERSITY OF MUMBAI

Revised Fees Structure for the Academic year 2008-2009 onwards

Particulars	B.M.S.		
	F.Y.	S.Y.	T.Y.
	Revised	Revised	Revised
Tuition Fees	5000	5000	5000
Library Fees	300	300	300
Gymkhana Fees	200	200	200
Other Fees/ Extra Curricular Activity	250	250	250
Exam Fees	1270	1270	0
Enrollment Fees	220		0
Marksheet			
Industrial Visit Fees	500	500	500
Admi Processing	200	200	200
Document Verification Fee	400	400	400
Utility Fees	200	200	200
Magazine Fees	50	50	50
ID Card & Library Fee	50	50	50
Group Insurance	20	20	20
Student Welfare Fund	50	50	50
Development Fund	500	500	500
Vice Chancellors' Fund	20	20	20
Uni Sports & Cultural Activity	30	30	30
E-Charges	20	20	20
Project Fees	0	0	500
(A)	9280	9060	8290
Computer/Laboratory Fees			
Computer Practicals	1000	1000	1000
Laboratory Fees	1000	1000	1000
(B)	2000	2000	2000
Refundable			
Caution Money	150		0
Library Deposit	200		0
Laboratory Deposit	400		0
(C)	750	0	0
Fees (A+B+C)	12030	11060	10290

** Rs.20 on 50,000.00 Policy

Tuition Fees - Semester Wise

Enrollment Fees - Only at the time of Entry

220

* *Wherever Applicable

* Transcript - 5 copies (Additional copy - 50.00 each)

1000

1000

1000

* Admin Form _ Pros + Inform Brouchure

100

100

100

* Transfer Certificate

100

100

100

* Bonafide Certificate

20

20

20

* No Objection Certificate

20

20

20

* Industrial Visit Fees

500

500

500

* Project Fees

500

500

500

ANNEXTURE - "H"

UNIVERSITY OF MUMBAI

Revised Fees Structure for the Academic year 2008-2009 onwards

Particulars	B.M.M.		
	F.Y.	S.Y.	T.Y.
	Revised	Revised	Revised
Tuition Fees	5000	5000	5000
Library Fees	300	300	300
Gymkhana Fees	200	200	200
Other Fees/ Extra Curricular Activity	250	250	250
Exam Fees	1320	1320	0
Enrollment Fees	220		0
Marksheet			
Industrial Visit Fees	500	500	500
Admi Processing	200	200	200
Document Verification Fee	400	400	400
Utility Fees	200	250	250
Magazine Fees	50	50	50
ID Card & Library Fee	50	50	50
Group Insurance	40	40	40
Student Welfare Fund	50	50	50
Development Fund	500	500	500
Vice Chancellors' Fund	20	20	20
Uni Sports & Cultural Activity	30	30	30
E-Charges	20	20	20
Project Fees	0	0	0
(A)	9350	9180	7860
Computer/Laboratory Fees			
Computer Practicals	1000	1000	1000
Laboratory Fees	1000	1000	1000
(B)	2000	2000	2000
Refundable			
Caution Money	150		0
Library Deposit	200		0
Laboratory Deposit	400	400	0
(C)	750	400	0
Fees (A+B+C)	12100	11580	9860

** Rs. 20 on 50,000.00 Policy

Tuition Fees - Semester Wise

Enrollment Fees - Only at the time of Entry		220	
* *Wherever Applicable			
* Transcript - 5 copies (Additional copy - 50.00 each)	1000	1000	1000
* Admin Form _ Pros + Inform Brouchure	100	100	100
* Transfer Certificate	100	100	100
* Bonafide Certificate	20	20	20
* No Objection Certificate	20	20	20
* Industrial Visit Fees	500	500	500
* Project Fees	500	500	500

ANNEXTURE - "I"

UNIVERSITY OF MUMBAI

Revised Fees Structure for the Academic year 2008-2009 onwards

Particulars	BANKING & INSURANCE		
	F.Y. Revised	S.Y. Revised	T.Y. Revised
Tuition Fees	5000	5000	5000
Library Fees	600	600	600
Gymkhana Fees	200	200	200
Other Fees/ Extra Curricular Activity	250	250	250
Exam Fees	1320	1320	0
Enrollment Fees	220		0
Marksheet			
Industrial Visit Fees	500	500	500
Admi Processing	200	200	200
Document Verification Fee	400	400	400
Utility Fees	250	250	250
Magazine Fees	50	50	50
ID Card & Library Fee	50	50	50
Group Insurance	40	40	40
Student Welfare Fund	50	50	50
Development Fund	500	500	500
Vice Chancellors' Fund	20	20	20
Uni Sports & Cultural Activity	30	30	30
E-Charges	20	20	20
E-Charges	0	0	0
Project Fees	9700	9480	8160
(A)			
Computer/Laboratory Fees			
Computer Practicals	2000	1000	1000
Laboratory Fees	1000	1000	1000
(B)	3000	2000	2000
Refundable			
Caution Money	150		0
Library Deposit	200		0
Laboratory Deposit	400	0	0
(C)	750	0	0
Fees (A+B+C)	13450	11480	10160

** Rs.20 on 50,000.00 Policy
Tuition Fees - Semester Wise

Enrollment Fees - Only at the time of Entry		220	
* *Wherever Applicable			
* Transcript - 5 copies (Additional copy - 50.00 each)	1000	1000	1000
* Admin Form - Pros + Inform Brouchure	100	100	100
* Transfer Certificate	100	100	100
* Bonafide Certificate	20	20	20
* No Objection Certificate	20	20	20
* Industrial Visit Fees	500	500	500
* Project Fees	500	500	500

ANNEXTURE - "J"

UNIVERSITY OF MUMBAI

Revised Fees Structure for the Academic year 2008-2009 onwards

Particulars	ACCOUNTING & FINANCE		
	F.Y.	S.Y.	T.Y.
	Revised	Revised	Revised
Tuition Fees	5000	5000	5000
Library Fees	600	600	600
Gymkhana Fees	200	200	200
Other Fees/ Extra Curricular Activity	250	250	250
Exam Fees	1320	1320	0
Enrollment Fees	220		0
Marksheet			
Industrial Visit Fees	500	500	500
Admi Processing	200	200	200
Document Verification Fee	400	400	400
Utility Fees	250	250	250
Magazine Fees	50	50	50
ID Card & Library Fee	50	50	50
Group Insurance	20	20	20
Student Welfare Fund	50	50	50
Development Fund	500	500	500
Vice Chancellors' Fund	20	20	20
Uni Sports & Cultural Activity	30	30	30
E-Charges	20	20	20
Project Fees	0	0	0
(A)	9680	9460	8140
Computer/Laboratory Fees			
Computer Practicals	1000	1000	1000
Laboratory Fees	1000	1000	1000
(B)	2000	2000	2000
Refundable			
Caution Money	150		0
Library Deposit	200		0
Laboratory Deposit	400	400	0
(C)	750	400	0
Fees (A+B+C)	12430	11860	10140

** Rs.20 on 50,000.00 Policy

Tuition Fees - Semester Wise

Enrollment Fees - Only at the time of Entry

* _Wherever Applicable

* Transcript - 5 copies (Additional copy - 50.00 each)

* Admin Form _ Pros + Inform Brouchure

* Transfer Certificate

* Bonafide Certificate

* No Objection Certificate

* Industrial Visit Fees

* Project Fees

220

1000	1000	1000
100	100	100
100	100	100
20	20	20
20	20	20
500	500	500
500	500	500

ANNEXTURE - "K"

UNIVERSITY OF MUMBAI

Revised Fees Structure for the Academic year 2008-2009 onwards

Particulars	FINANCIAL MARKET		
	F.Y. Revised	S.Y. Revised	T.Y. Revised
Tuition Fees	5000	5000	5000
Library Fees	600	600	600
Gymkhana Fees	200	200	200
Other Fees/ Extra Curricular Activity	250	250	250
Exam Fees	1320	1320	0
Enrollment Fees	220		0
Marksheet			
Industrial Visit Fees	500	500	500
Admi Processing	200	200	200
Document Verification Fee	400	400	400
Utility Fees	250	250	250
Magazine Fees	50	50	50
ID Card & Library Fee	50	50	50
Group Insurance	20	20	20
Student Welfare Fund	50	50	50
Development Fund	500	500	500
Vice Chancellors' Fund	20	20	20
Uni Sports & Cultural Activity	30	30	30
E-Charges	20	20	20
Project Fees	0	0	0
(A)	9680	9460	8140
Computer/Laboratory Fees			
Computer Practicals	1000	1000	1000
Laboratory Fees	1000	1000	1000
(B)	2000	2000	2000
Refundable			
Caution Money	150		0
Library Deposit	200		0
Laboratory Deposit	400	400	0
(C)	750	400	0
Fees (A+B+C)	12430	11860	10140

** Rs.20 on 50,000.00 Policy

Tuition Fees - Semester Wise

Enrollment Fees - Only at the time of Entry

220

* *Wherever Applicable

* Transcript - 5 copies (Additional copy - 50.00 each)

1000

1000

1000

* Admin Form _ Pros + Inform Brouchure

100

100

100

* Transfer Certificate

100

100

100

* Bonafide Certificate

20

20

20

* No Objection Certificate

20

20

20

* Industrial Visit Fees

500

500

500

* Project Fees

500

500

500

2

UNIVERSITY OF MUMBAI

No.CONCOL/FEE/292 of 2008.

CIRCULAR:-

Subject: Modified Fee Structure.

Reference: CONCOL/FEE/194 of 2008, dated 23rd May, 2008

Attention of the Principals of the affiliated colleges in Arts, Science and Commerce are hereby invited to this office circular and subject cited above. They are hereby informed that the certain fees was remained to incorporate, therefore, issue of fee structure was again discussed in the meeting of the Academic Council at its meeting held on 13th June, 2008, vide Item No. 3.73 and the same was approved by the Management Council at its meeting held on 27th June, 2008 vide item No. 13.

The resolution passed by the Academic Council is quoted below :-

"It was resolved that is be recommended to the Management Council that the proposal for incorporating items which were remained to be mentioned in the Circular while prescribing the fee structure for the Under-graduate Course like B.A., B.Sc and unaided courses like B.Sc. (Biotechnology), B.Sc (Computer Science), B.Sc (I.T), B.M.M., B.M.S., B.Com (Banking and Insurance), B.Com (Accounting and Finance) and B.Com. (Financial Market) be accepted subject to the following modifications:-

- (a) The Document Verification Fee be separately shown and be charged from the students those who are not from Board of higher Secondary Education in Maharashtra.
- (b) The Alumni Association Fee be separately shown and be collected from the students at the time of their admission.
- (c) The Project Fee also be shown separately and the same be collected from the students who are required to do the Projects as per the syllabus.

Further resolved that the fees for B.Sc (Hospitality Studies) be charged as per the old fee structure and the matter be referred to the same Committee, till then the admission be held on provisional basis".

Those students, who are exempted from paying that component of fees which is reimbursed by the Government to the colleges, should be required to pay all other fees as recommended in the revised fee schedule.

The college shall spend the revenue under different heads of fees exclusively for the purpose for which they are collected.

The Principals of the affiliated colleges in Arts, Science and Commerce are hereby requested to note the modified fee structure from the academic year 2008-09 as per enclosures to the circular.

Mumbai - 400 032
7th July, 2008

(Prin. K.VENKATARAMANI)
REGISTRAR

To,
The Principals of affiliated Colleges in Arts, Science and Commerce.

: 2 :

No.CONCOL/ 292-A of 2008

7th July, 2008.

Copy forwarded with compliments for information to :-

1. The Secretary of the Managements/Societies of aforesaid colleges.
2. The Secretaries to the Government of Maharashtra Education and Employment Department, Mantralaya Annexe, Madame Cama Road, Mumbai - 32.
3. The Joint Director of Education (Higher Education Grants) Mumbai Region.
4. The Presiding Officer, College Tribunal for Mumbai and S.N.D.T. Women's Universities, University Building East Wing, Second Floor, Fort, Mumbai - 32.
5. University of Mumbai College Principals Association 1. Dnyansadhana College of Arts, Science & Commerce, Sathewadi, Thane (W) - 400 604.
6. The Secretary, Association of Principals of non-Government college, University of Mumbai, C/o. Ramanrain Ruia College, Matunga, Mumbai - 400 019. (Two copies)
7. The General Secretary, Mumbai University and College Teachers Union, Mumbai University Club House, "B" Road, Churchgate, Mumbai - 400 020. (Two copies)
8. The Deans of Faculties of Arts, Science and Commerce.
9. The Director, Department of Technical Education, Maharashtra State, Mahapalika Marg, Mumbai - 1

(Prin. K. VENKATARAMANI)
REGISTRAR

Copy to the :-

1. Director, Board of College and University Development.
2. Director, Students Welfare.
3. Director, Institute of Distance Education,
4. Finance and Accounts Officer.
5. Controller of Examination, Examination House.
6. All Deputy Registrar, Assistant Registrar and Executive Secretary to Vice-Chancellor.
7. P.A. to Pro-Vice-Chancellor and Registrar
8. Record Section (10 copies)

UNIVERSITY OF MUMBAI
Revised Fees Structure for the Academic year 2008-2009 onwards

ANNEXTURE - "A"

Particulars	B.Sc.		
	F.Y.B.Sc.	S.Y.B.Sc.	T.Y.B.Sc.
	Revised	Revised	Revised
Tuition Fees			
Library Fees	800	800	800
Gymkhana Fees	200	200	200
Other Fees/ Extra Curricular Activity	200	200	200
Exam Fees	250	250	250
Enrollment Fees *	800	600	0
Disaster Relief Fund	220		
Admi Processing	10	10	10
Utility Fees	200	200	200
Magazine Fees	250	250	250
ID Card & Library Fee	100	100	100
Group Insurance Fees ***	50	50	50
Student Welfare Fund	20	20	20
Development Fees	50	50	50
Vice Chancellors' Fund	500	500	500
Uni Sports & Cultural Activity	20	20	20
E-Suvidha	30	30	30
E-Charges	50	50	50
Laboratory Fees (A)	20	20	20
	3570	3350	2750
Refundable (B)	800	800	800
Caution Money			
Library Deposit	150		
Laboratory Deposit	250		
(C)	400		
Fees (A+B+C)	800	0	0
*** Rs. 20 on 50,000.00 Policy	5170	4150	3550
* Enrollment Fees - Only at the time of Entry			
Wherever Applicable	220		
- Transcript - 5 copies (Additional copy - 50/-each)	1000	1000	1000
- Admin Form Pros + Inform Brouchure	100	100	100
- Transfer Certificate	100	100	100
- Bonafide Certificate	20	20	20
- No Objection Certificate	20	20	20
- Industrial Visit Fees	500	500	500
- Computer Practical Fees	600	600	600
- Alumni Association Fees - (be collected from the students at the time of admission)	25	25	25
- Document Verification Fees - (be charged from the students those who are not from Board of Higher Secondary Education in Maharashtra)	400	400	400
- Project Fees - (be collected from the Students who are required to do the project as per the syllabus)	**	**	**

Note: (** Rs. 500/- for 100 marks project, Rs. 100/- for 20 marks project and proportionately otherwise.)

In case of permanently unaided division and the unaided divisions in aided and unaided colleges in Faculty of Science, tuition fees shall be Rs. 6000/- per annum.
In case of unaided subjects in Faculty of Science (aided colleges) an increase of Rs. 300/- per paper per student as tuition fees each unaided subject / paper.

ANNEXTURE - "B"

UNIVERSITY OF MUMBAI

Revised Fees Structure for the Academic year 2008-2009 onwards

Particulars	B.Com./B.A.		
	F.Y. Revised	S.Y. Revised	T.Y. Revised
Tuition Fees	800	800	800
Library Fees	200	200	200
Gymkhana Fees	200	200	200
Other Fees/ Extra Curricular Activity	250	250	250
Exam Fees	600	600	0
Enrollment Fees *	220		
Disaster Relief Fund	10	10	10
Admi Processing	200	200	200
Utility Fees	250	250	250
Magazine Fees	100	100	100
ID Card & Library Fee	50	50	50
Group Insurance Fees ***	20	20	20
Student Welfare Fund	50	50	50
Development Fees	500	500	500
Vice Chancellors' Fund	20	20	20
Uni Sports & Cultural Activity	30	30	30
E-Suvidha	50	50	50
E-Charges	20	20	20
(A)	3570	3350	2750
Laboratory Fees	0	800	800
(B)	0	800	800
Refundable			
Caution Money	150		
Library Deposit	250		
Laboratory Deposit	0	400	400
(C)	400	400	400
Fees (A+B+C)	3970	4550	3950
*** Rs.20 on 50,000.00 Policy			
* Enrollment Fees - Only at the time of Entry	220		
Wherever Applicable			
- Transcript - 5 copies (Additional copy - 50/- each)	1000	1000	1000
- Admin Form - Pros + Inform Brouchure	100	100	100
- Transfer Certificate	100	100	100
- Bonafide Certificate	20	20	20
- No Objection Certificate	20	20	20
- Industrial Visit Fees	500	500	500
- Computer Practical Fees		600	600
- Alumni Association Fees - (be collected from the students at the time of admission)	25	25	25
- Document Verification Fees- (be charged from the students those who are not from Board of Higher Secondary Education in Maharashtra)	400	400	400
- Project Fees - (be collected from the Students who are required to do the project as per the syllabus)	**	**	**

(** Rs. 500/- for 100 marks project, Rs. 100/- for 20 marks project and proportionately otherwise.)

Note :

In case of permanently unaided division and the unaided divisions in aided and unaided colleges in Faculty of Arts & Commerce, tuition fees shall be Rs. 3000/- per annum.

In case of unaided subjects in Faculty of Arts & Commerce (aided colleges) an increase of Rs. 300/- per paper per student as tuition fees each unaided subject / paper.

ANNEXTURE - "C"

UNIVERSITY OF MUMBAI

Revision Fee Structure for the Academic year 2008-2009 onwards

Particulars	B.Sc. (BIO-TECHNOLOGY)		
	F.Y. Revised	S.Y. Revised	T.Y. Revised
	8000	10000	12000
Tuition Fees	300	500	500
Library Fees	200	200	200
Gymkhana Fees	250	250	250
Other Fees/ Extra Curricular Activity	585	585	0
Exam Fees	220		
Enrollment Fees *	50	50	50
Marksheet	10	10	10
Disaster Relief Fund	200	200	200
Admi Processing	250	250	250
Utility Fees	100	100	100
Magazines Fees	50	50	50
ID Card & Library Fee	20	20	20
Group Insurance Fees ***	50	50	50
Student Welfare Fund	500	500	500
Development Fees	20	20	20
Vice Chancellors' Fund	30	30	30
Uni Sports & Cultural Activity	50	50	50
E-Suvidha	20	20	20
E-Charges	10905	12885	14300
(A)	1000	1000	1000
Computer Practicals	1200	1200	1200
Laboratory Fees	2200	2200	2200
(B)			
Refundable	100		
Caution Money	250		
Library Deposit	400	400	400
Laboratory Deposit	800	400	400
(C)	13905	15485	16900
Fees (A+B+C)			
*** Rs.20 on 50,000.00 Policy	220		
* Enrollment Fees - Only at the time of Entry			
Wherever Applicable			
- Transcript - 5 copies (Additional copy - 50/-each)	1000	1000	1000
- Admin Form Pros + Inform Brouchure	100	100	100
- Transfer Certificate	20	20	20
- Bonafide Certificate	20	20	20
- No Objection Certificate	500	500	500
- Industrial Visit Fees	25	25	25
- Alumni Association Fees - (be collected from the students at the time of admission)	400	400	400
- Document Verification Fees- (be charged from the students those who are not from Board of Higher Secondary Education in Maharashtra)			
- Project Fees - (be collected from the Students who are required to do the project as per the syllabus)	**	**	**

(** Rs. 500/- for 100 marks project, Rs. 100/- for 20 marks project and proportionately otherwise.)

Note :

Tuition Fees, Laboratory Fees and Library Fees component of B.Sc. (aided) will be charged extra as per general programme for F.Y. and S.Y. only.

ANNEXTURE - "E"

UNIVERSITY OF MUMBAI

Revised Fees Structure for the Academic year 2008-2009 onwards

Particulars	B.SC. (COMPUTER SCIENCE)		
	F.Y.	S.Y.	T.Y.
	Revised	Revised	Revised
Tuition Fees	8000	10000	12000
Library Fees	300	500	500
Seminars Fees	200	200	200
Other Fees/ Extra Curricular Activity	250	250	250
Exam Fees	585	585	0
Enrollment Fees *	220		
Marksheet	50	50	50
Disaster Relief Fund	10	10	10
Admi Processing	200	200	200
Utility Fees	250	250	250
Magazine Fees	100	100	100
ID Card & Library Fee	50	50	50
Group Insurance Fees ***	20	20	20
Student Welfare Fund	50	50	50
Development Fees	500	500	500
Vice Chancellors' Fund	20	20	20
Uni Sports & Cultural Activity	30	30	30
E-Suvidha	50	50	50
E-Charges	20	20	20
(A)	10905	12885	14300
Computer Practicals	1000	1000	1000
Laboratory Fees	1200	1200	1200
(B)	2200	2200	2200
Refundable			
Caution Money	150		
Library Deposit	250		
Laboratory Deposit	400	400	400
(C)	800	400	400
Fees (A+B+C)	13905	15485	16900
*** Rs. 20 on 50,000.00 Policy			
* Enrollment Fees - Only at the time of Entry	220		
Wherever Applicable			
- Transcript - 5 copies (Additional copy - 50/-each)	1000	1000	1000
- Admin Form, Pros + Inform Brouchure	100	100	100
- Transfer Certificate	100	100	100
- Bonafide Certificate	20	20	20
- No Objection Certificate	20	20	20
- Industrial Visit Fees	500	500	500
- Alumni Association Fees - (be collected from the students at the time of admission)	25	25	25
- Document Verification Fees- (be charged from the students those who are not from Board of Higher Secondary Education in Maharashtra)	400	400	400
- Project Fees - (be collected from the Students who are required to do the project as per the syllabus)	**	**	**

(** Rs. 500/- for 100 marks project, Rs. 100/- for 20 marks project and proportionately otherwise.)

Note :

Tuition Fees, Laboratory Fees and Library Fees component of B.Sc. (aided) will be charged extra as per general programme for F.Y. and S.Y. only.

ANNEXTURE - "F"

UNIVERSITY OF MUMBAI

Revised Fees Structure for the Academic year 2008-2009 onwards

Particulars	B.SC. (INFORMATION TECHNOLOGY)		
	F.Y. Revised	S.Y. Revised	T.Y. Revised
Tuition Fees	5000	5000	5000
Library Fees	1200	1200	1200
Gymkhana Fees	200	200	200
Other Fees/ Extra Curricular Activity	250	250	250
Exam Fees	1320	1320	
Enrollment Fees *	220	0	0
Disaster Relief Fund	10	10	10
Admi Processing	200	200	200
Utility Fees	250	250	250
Magazine Fees	100	100	100
Identity Card & Library Card Fee	50	50	50
Group Insurance Fees ***	20	20	20
Student Welfare Fund	50	50	50
Development Fees	500	500	500
Vice Chancellors' Fund	20	20	20
Uni Sports & Cultural Activity	30	30	30
E-Suvidha	50	50	50
E-Charges	20	20	200
(A)	9490	9270	8130
Computer Practicals	1000	1500	2500
Laboratory Fees	6000	6000	6000
(B)	7000	7500	8500
Refundable			
Caution Money	150		
Library Deposit	250		
Laboratory Deposit	400	400	400
(C)	800	400	400
Fees (A+B+C)	17290	17170	17030
*** Rs.20 on 50,000.00 Policy			
* Enrollment Fees - Only at the time of Entry	220		
Wherever Applicable			
- Transcript - 5 copies (Additional copy - 50/-each)	1000	1000	1000
- Admin Form - Pros + Inform Brouchure	100	100	100
- Transfer Certificate	100	100	100
- Bonafide Certificate	20	20	20
- No Objection Certificate	20	20	20
- Industrial Visit Fees	500	500	500
- Alumni Association Fees - (be collected from the students at the time of admission)	25	25	25
- Document Verification Fees- (be charged from the students those who are not from Board of Higher Secondary Education in Maharashtra)	400	400	400
- Project Fees - (be collected from the Students who are required to do the project as per the syllabus)	**	**	**

(** Rs. 500/- for 100 marks project, Rs. 100/- for 20 marks project and proportionately otherwise.)

ANNEXTURE - "G"

UNIVERSITY OF MUMBAI

Revised Fees Structure for the Academic year 2008-2009 onwards

Particulars	B.M.S.		
	F.Y. Revised	S.Y. Revised	T.Y. Revised
Tuition Fees	5000	5000	5000
Library Fees	300	300	300
Gymkhana Fees	200	200	200
Other Fees/ Extra Curricular Activity	250	250	250
Exam Fees	1270	1270	0
Enrollment Fees *	220		0
Disaster Relief Fund	10	10	10
Industrial Visit Fees	500	500	500
Admi Processing	200	200	200
Utility Fees	250	250	250
Magazine Fees	100	100	100
ID Card & Library Fee	50	50	50
Group Insurance Fees ***	20	20	20
Student Welfare Fund	50	50	50
Development Fees	500	500	500
Vice Chancellors' Fund	20	20	20
Uni Sports & Cultural Activity	30	30	30
E-Suvidha	50	50	50
E-Charges	20	20	20
(A)	9040	8820	7550
Computer Practicals	1000	1000	1000
Laboratory Fees	1000	1000	1000
(B)	2000	2000	2000
Refundable			
Caution Money	150		
Library Deposit	250		
Laboratory Deposit	400		
(C)	800	0	0
Fees (A+B+C)	11840	10820	9550
*** Rs.20 on 50,000.00 Policy			
* Enrollment Fees - Only at the time of Entry	220		
Wherever Applicable			
- Transcript - 5 copies (Additional copy - 50/-each)	1000	1000	1000
- Admin Form Pros + Inform Brouchure	100	100	100
- Transfer Certificate	100	100	100
- Bonafide Certificate	20	20	20
- No Objection Certificate	20	20	20
- Industrial Visit Fees	500	500	500
- Alumni Association Fees - (be collected from the students at the time of admission)	25	25	25
- Document Verification Fees- (be charged from the students those who are not from Board of Higher Secondary Education in Maharashtra)	400	400	400
- Project Fees - (be collected from the Students who are required to do the project as per the syllabus)	**	**	**

(** Rs. 500/- for 100 marks project, Rs. 100/- for 20 marks project and proportionately otherwise.)

ANNEXTURE - "H"

UNIVERSITY OF MUMBAI

Revised Fees Structure for the Academic year 2008-2009 onwards

Particulars	B.M.M.		
	F.Y. Revised	S.Y. Revised	T.Y. Revised
Tuition Fees	5000	5000	5000
Library Fees	300	300	300
Gymkhana Fees	200	200	200
Other Fees/ Extra Curricular Activity	250	250	250
Exam Fees	1320	1320	0
Enrollment Fees *	220		0
Disaster Relief Fund	10	10	10
Industrial Visit Fees	500	500	500
Admi Processing	200	200	200
Utility Fees	250	250	250
Magazine Fees	100	100	100
ID Card & Library Fee	50	50	50
Group Insurance Fees ***	20	20	20
Student Welfare Fund	50	50	50
Development Fees	500	500	500
Vice Chancellors' Fund	20	20	20
Uni Sports & Cultural Activity	30	30	30
E-Suvidha	50	50	50
E-Charges	20	20	20
(A)	9090	8870	7550
Computer Practicals	1000	1000	1000
Laboratory Fees	1000	1000	1000
(B)	2000	2000	2000
Refundable			0
Caution Money	150		0
Library Deposit	250		0
Laboratory Deposit	400	400	0
(C)	800	400	0
Fees (A+B+C)	11890	11270	9550
*** Rs.20 on 50,000.00 Policy			
* Enrollment Fees - Only at the time of Entry	220		
Wherever Applicable			
- Transcript - 5 copies (Additional copy - 50/-each)	1000	1000	1000
- Admin Form - Pros + Inform Brouchure	100	100	100
- Transfer Certificate	100	100	100
- Bonafide Certificate	20	20	20
- No Objection Certificate	20	20	20
- Industrial Visit Fees	500	500	500
- Alumni Association Fees - (be collected from the students at the time of admission)	25	25	25
- Document Verification Fees- (be charged from the students those who are not from Board of Higher Secondary Education in Maharashtra)	400	400	400
- Project Fees - (be collected from the Students who are required to do the project as per the syllabus)	**	**	**

(** Rs. 500/- for 100 marks project, Rs. 100/- for 20 marks project and proportionately otherwise.)

ANNEXTURE - "I"

UNIVERSITY OF MUMBAI

Revised Fees Structure for the Academic year 2008-2009 onwards

Particulars	B.Com. (ECONOMICS & INSURANCE)		
	F.Y.	S.Y.	T.Y.
	Revised	Revised	Revised
Tuition Fees	5000	5000	5000
Library Fees	600	600	600
Gymkhana Fees	200	200	200
Other Fees/ Extra Curricular Activity	250	250	250
Exam Fees	1320	1320	0
Enrollment Fees *	220		0
Disaster Relief Fund	10	10	10
Industrial Visit Fees	500	500	500
Admi Processing	200	200	200
Utility Fees	250	250	250
Magazine Fees	100	100	100
ID Card & Library Fee	50	50	50
Group Insurance Fees ***	20	20	20
Student Welfare Fund	50	50	50
Development Fees	500	500	500
Vice Chancellors' Fund	20	20	20
Uni Sports & Cultural Activity	30	30	30
E-Suvidha	50	50	50
E-Charges	20	20	20
(A)	9390	9170	7850
Computer Practicals	2000	1000	1000
Laboratory Fees	1000	1000	1000
(B)	3000	2000	2000
Refundable			
Caution Money	150		0
Library Deposit	250		0
Laboratory Deposit	400	0	0
(C)	800	0	0
Fees (A+B+C)	13190	11170	9850
*** Rs. 20 on 50,000.00 Policy			
* Enrollment Fees - Only at the time of Entry	220		
Wherever Applicable			
- Transcript - 5 copies (Additional copy - 50/-each)	1000	1000	1000
- Admin Form, Pros + Inform Brouchure	100	100	100
- Transfer Certificate	100	100	100
- Bonafide Certificate	20	20	20
- No Objection Certificate	20	20	20
- Industrial Visit Fees	500	500	500
- Alumni Association Fees - (be collected from the students at the time of admission)	25	25	25
- Document Verification Fees- (be charged from the students those who are not from Board of Higher Secondary Education in Maharashtra)	400	400	400
- Project Fees - (be collected from the Students who are required to do the project as per the syllabus)	**	**	**

(** Rs. 500/- for 100 marks project, Rs. 100/- for 20 marks project and proportionately otherwise.)

ANNEXTURE - "J"

UNIVERSITY OF MUMBAI

Revised Fees Structure for the Academic year 2008-2009 onwards

Particulars	B.Com. (ACCOUNTING & FINANCE)		
	F.Y.	S.Y.	T.Y.
	Revised	Revised	Revised
Tuition Fees	5000	5000	5000
Library Fees	600	600	600
Cooking Fees	200	200	200
Other Fees/ Extra Curricular Activity	250	250	250
Exam Fees	1320	1320	0
Enrollment Fees *	220		0
Disaster Relief Fund	10	10	10
Industrial Visit Fees	500	500	500
Admi Processing	200	200	200
Utility Fees	250	250	250
Magazine Fees	100	100	100
ID Card & Library Fee	50	50	50
Group Insurance Fees ***	20	20	20
Student Welfare Fund	50	50	50
Development Fees	500	500	500
Vice Chancellors' Fund	20	20	20
Uni Sports & Cultural Activity	30	30	30
E-Suvidha	50	50	50
E-Charges	20	20	20
(A)	9390	9170	7850
Computer Practicals	1000	1000	1000
Laboratory Fees	1000	1000	1000
(B)	2000	2000	2000
Refundable			
Caution Money	150		0
Library Deposit	250		0
Laboratory Deposit	400	400	0
(C)	800	400	0
Fees (A+B+C)	12190	11570	9850
*** Rs. 20 on 50,000.00 Policy			
* Enrollment Fees - Only at the time of Entry	220		
Wherever Applicable			
- Transcript - 5 copies (Additional copy - 50/-each)	1000	1000	1000
- Admin Form + Pros + Inform Brouchure	100	100	100
- Transfer Certificate	100	100	100
- Bonafide Certificate	20	20	20
- No Objection Certificate	20	20	20
- Industrial Visit Fees	500	500	500
- Alumni Association Fees - (be collected from the students at the time of admission)	25	25	25
- Document Verification Fees- (be charged from the students those who are not from Board of Higher Secondary Education in Maharashtra)	400	400	400
- Project Fees - (be collected from the Students who are required to do the project as per the syllabus)	**	**	**

(** Rs. 500/- for 100 marks project, Rs. 100/- for 20 marks project and proportionately otherwise.)

ANNEXTURE - "K"

UNIVERSITY OF MUMBAI

Revised Fees Structure for the Academic year 2008-2009 onwards

Particulars	B.Com. (FINANCIAL MARKET)		
	F.Y. Revised	S.Y. Revised	T.Y. Revised
Tuition Fees	5000	5000	5000
Library Fees	600	600	600
Gymkhana Fees	200	200	200
Other Fees/ Extra Curricular Activity	250	250	250
Exam Fees	1320	1320	0
Enrollment Fees *	220		0
Disaster Relief Fund	10	10	10
Industrial Visit Fees	500	500	500
Admi Processing	200	200	200
Utility Fees	250	250	250
Magazine Fees	100	100	100
ID Card & Library Fee	50	50	50
Group Insurance Fee ***	20	20	20
Student Welfare Fund	50	50	50
Development Fees	500	500	500
Vice Chancellors' Fund	20	20	20
Upl Sports & Cultural Activity	30	30	30
E-Suvidha	50	50	50
E-Charges	20	20	20
(A)	9390	9170	7850
Computer Practicals	1000	1000	1000
Laboratory Fees	1000	1000	1000
(B)	2000	2000	2000
Refundable			
Caution Money	150		0
Library Deposit	250		0
Laboratory Deposit	400	400	0
(C)	800	400	0
Fees (A+B+C)	12190	11570	9850
*** Rs.20 on 50,000.00 Policy			
* Enrollment Fees - Only at the time of Entry	220		
Wherever Applicable			
- Transcript - 5 copies (Additional copy - 50/-each)	1000	1000	1000
- Admin Form, Pros + Inform Brochure	100	100	100
- Transfer Certificate	100	100	100
- Bonafide Certificate	20	20	20
- No Objection Certificate	20	20	20
- Industrial Visit Fees	500	500	500
- Alumni Association Fees - (be collected from the students at the time of admission)	25	25	25
- Document Verification Fees- (be charged from the students those who are not from Board of Higher Secondary Education in Maharashtra)	400	400	400
- Project Fees - (be collected from the Students who are required to do the project as per the syllabus)	**	**	**

** Rs. 500/- for 100 marks project, Rs. 100/- for 20 marks project and proportionately otherwise.)

मुंबई विद्यापीठ

ज.वि.क.मा.म.शि(२४)/२९४००८

अंत्यंत महत्वाचे

परिपत्रक:

- विषय: - मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांसाठी भारत सरकार मंत्रीकेतर शिक्षवृत्ती योजना व शिक्षण शुल्क, पाठ्या शुल्क वगैरेची योजना अंतर्गत आकारण्याचे शुल्क.
- संदर्भ: - १. विद्यापीठ परिपत्रक क्र. मा.शि (२४)/२६०/२००४ दिनांक २५ ऑगस्ट, २००४
२. विद्यापीठ परिपत्रक क्र. Concol/Fee/194 of 2008 दि. २३ मे, २००८ आणि विद्यापीठ परिपत्रक क्र. Concol/Fee/292 of 2008 दि. ३ जुलै, २००८
३. विद्यापीठ परिपत्रक क्र. संलग्नता मान्यता/प्रवेश(२००८-०९)/२९५/२००८ दि. ६ जून, २००८.

प्राचार्य/संचालक सर्व अनुसूचित/विना अनुसूचित महाविद्यालये/संस्था तर्फेच विद्यार्थ्यांना विविध विभाग प्रमुख/संचालक, सर्व उपकुलसचिव यांना कळविण्यात येते की, विद्यापीठाने निर्गमित केलेल्या संदर्भ क्र.२ च्या परिपत्रकानुसार कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयांतून विविध अभ्यासक्रमासाठी नवीन शुल्क रचनी २००८-२००९ या शैक्षणिक वर्षापासून पासून लागू केलेली आहे. तसेच मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांसाठी संदर्भ: - १ नुसार १२०/- रुपये शुल्क आकारण्यात यावे असे संदर्भ क्र. ३ च्या परिपत्रकानुसार आपणास कळविण्यात आले होते.

याबाबत, सर्व संश्लिष्टांना कळविण्यात येते की, मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना विविध अभ्यासक्रमाच्या प्रवेशाच्या वेळी, विद्यापीठाने निर्गमित केलेल्या परिपत्रक क्र. Concol/Fee/१९४ of २००८ दिनांक: - २३ मे, २००८, मधील ऑडिशन प्रोसेसिंग फी, ग्रुप इशुरंस, स्टुडंट केंव्हेअर फंड व व्ही. सी. फंड या शिर्षकाचे शुल्क आकारण्यात यावे. याव्यतिरिक्त इतर कोणत्याही प्रकारचे शुल्क आकारण्यात येवू नये.

समाज कल्याण विभागाचे दि. १४ जून, २००८ चे पत्रागविल मार्गदर्शक सुचना आपल्या माहिती व आवश्यक त्या कार्यवाहीसाठी देण्यात येत आहेत.

१. सन २००८-०९ या आर्थिक वर्षापासून विद्यार्थ्यांना नवीन दरपत्रक निर्गमित केलेले आहे. नवीन ठरविलेल्या दरांप्रमाणे शिक्षण शुल्क, यथालग शुल्क, जिमखाना शुल्क, इतर शुल्क, एक्स्ट्रा करिक्चुलर ऑक्टिव्हिटीज, परीक्षा शुल्क, एन्वॉलपमेंट शुल्क, इंडस्ट्रीयल व्हिजिट, युटीलिटी फी, मॅगझीन फी, स्पोर्ट्स व क्लवरल ऑक्टिव्हिटी इ. चार्ज, प्रोजेक्ट फी, कॉम्प्युटर पॅक्टीकल, लेब फी यांचे परिपूरती समाज कल्याण विभागाकडून केली जाणार असल्याने वर नमूद केलेल्या बाबींमधील शुल्क विद्यार्थ्यांकडून न स्विकारता प्रवेश देण्यात यावा.

२. व्यावसायिक अभ्यासक्रमासाठी (ता. इन्जिनिअरींग, मेकॅनिकल कोर्स) राज्यातील शासकीय अनुदानित आणि शासन मान्यता प्राप्त विनाअनुदानित व कायम विनाअनुदानित शिक्षण संस्थांमध्ये व्यावसायिक अभ्यासक्रमासाठी सन २००६-०९ यावर्षी शासकीय कौंट्यासून प्रथम वर्षी प्रवेश घेतलेल्या अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क संपत्ती प्राधिकरण किंवा परिवर्धने निर्धारित केलेल्या दरांप्रमाणे शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क व इतर शुल्काची १०० % प्रतिपूर्ती करण्यात येते. (सोबत शासन निर्णय दि. २४ फेब्रुवारी, २००८ ची प्रत जोडली आहे.)

शासन निर्णय क्र. इमाव-२००६/१.४.१५०/मदक-३, दि. २६.३.२००८ अन्वये अध्यापिकांची अभ्यासक्रम व आरोग्य विज्ञान अभ्यासक्रमासाठी शासनाच्या सामायिक प्रवेश परीक्षाद्वारे (CET) प्रवेश घेतलेल्या तसेच संस्था स्तरावर करण्यात येत असलेल्या (Institutional Level Quota) परीक्षाद्वारे प्रवेश घेतलेल्या वि.जा.म.ज., वि.भा.प्र. विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक शुल्काची १०० % प्रतिपूर्ती करण्यात येते. तसेच इ.मा.व. प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना वस्तुवित्त शैक्षणिक शुल्क, परीक्षा शुल्क त्या ५० % दराने प्रतिपूर्ती केली जाईल. तसेच आरक्षणाच्या लागू न घेता गुणवत्तेनुसार शुल्का गटातील जगांवर प्रवेश घेतलेल्या वि.जा.म.ज., वि.भा.प्र. व इ.मा.व. विद्यार्थ्यांना ही अट लागू राहील. (सोबत दि. २६ मार्च, २००८ चा शासन निर्णय जोडला आहे.)

३. शासनाकडून तरातू प्राप्त होताच सन २००९-०८ वर्षी अदा केलेल्या ९०% अग्रिम ३१ जुलै पुर्वी अदा करण्याची दक्षता समाज कल्याण कार्यालयातर्फे घेतली जाणार असल्याने कोणत्याही महाविद्यालयाने तागासवर्गीय विद्यार्थ्यांकडून परिच्छेद क्र. १ मध्ये नमूद केलेली फी वसूल करू नये. मुद्दा क्र. १ मध्ये नमूद केलेली फी वसूल केल्यास संबंधित महाविद्यालयाने विषय फीजदारी स्वरूपाचा मुद्दा दाखल केला जाईल याची नोंद घ्यावी. (शासन निर्णय क्र. डीबीपी-२००३/प्र.क्र.३०९/मावक-२, दि. १ नोव्हेंबर, २००३ परिशिष्ट २ (ब).)

त्याचबरोबर सन २००९-०८ यावर्षी या कार्यालयातर्फे अदा केलेल्या अनुदानातून सर्व पात्र विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्तीचे वाटप करण्यास आले असल्याने, पुढील अनुदानातून अद्यापही काही रक्कम शिल्लक असल्यास शिल्लक रक्कम ३० जून पुर्वी १३८१ मध्ये संगणित लेखा शिर्षावलीत जमा करावी व उपयोगिता प्रमाणपत्र समाज कल्याण कार्यालयाला सादर करावे.

४. सन २००९-०८ मध्ये भारत सरकार मॅट्रिकेतर शिष्यवृत्ती / शिक्षण शुल्क व परीक्षा फी योजनेअंतर्गत फॉर्म तपासणे व मंजूर करणे याकामी शिबीर आयोजित करण्यात येणार आहे. त्यामध्ये काही अनियमित गोष्टी निदर्शनास आल्या. त्या दूर करण्यासाठी खालीलप्रमाणे स्वयंस्फुट सूचना देण्यात येत आहेत.

सन २००८-०९ या वर्षातील भारत सरकार मॅट्रिकेतर शिष्यवृत्ती, शिक्षण शुल्क व परीक्षा फी योजनेचे फॉर्म तपासणे व मंजूर करणे याकरिता शिबीर महिने नोव्हेंबर, ०८, डिसेंबर, ०८ व जानेवारी, ०९ मध्ये आयोजित करण्यात येतील. महाविद्यालय व त्यांना दिलेल्या तारखा याची माहिती, शिबीर घेणे अगोदर देण्यात येईल. शिबीरामध्येच फॉर्म तपासले जातील. शिबीर संपल्यावर एकाही फॉर्म तपासला जाणार नाही. त्या दृष्टीने विद्यार्थ्यांकडून वॉर्डर फॉर्म भरून घेणे. याराठी महाविद्यालयाने जुलै/ऑगस्ट पासूनच विद्यार्थ्यांचे फॉर्म भरून घ्यावेत, तशी नांटीस वर्गवार फिरवावी. चौथीमार्चोडर उल्लेखण दिसले अशा पध्दतीने लावावी व कोणत्याही परिस्थितीत १५ ऑक्टोबर पुर्वी फॉर्म भरून घेणेत यावेत. "जे विद्यार्थी मुदतीत फॉर्म भरून देणार नाहीत त्यांना भारत सरकार मॅट्रिकेतर शिष्यवृत्ती योजनेचा लाभ दिला जाणार नाही व त्यांचेकडून फी वसूल केली जाईल" अशा प्रकारचा इशारा देणेत यावा.

सर्व फॉर्म परिपूर्ण करावे. फॉर्म सोबत जोडावयाची कागदपत्रे,

अ) अ.जा./वि.जा.म.ज./इमाव/वि.मा.प्र. :

उत्पत्र १ लाखापेक्षा कमी असल्यास भारत सरकार मॅट्रिकेतर शिष्यवृत्ती फॉर्म.

उत्पत्र १ लाखापेक्षा जास्त असल्यास शिक्षण शुल्क व परीक्षा फी चा फॉर्म.

(शासन निर्णय क्र. वि.जा.म-२००५/प्र.क्र.३०९/मावक-३, दि. २१ जानेवारी, २००८ अन्वये वि.जा.म.ज., वि.मा.प्र. व इ.मा.प्र. साठी भारत सरकार मॅट्रिकेतर शिष्यवृत्ती योजना, या योजनेचा लाभ घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या फालकांची उत्पन्नाची मर्यादा रु. १,००,०००/- राहिल. (रुपये एक लाख फक्त)

ब) विद्यार्थ्यांचा जातीचा दाखला

क) वॉर्डरचा सन २००९-०८ चा उत्पन्नाचा दाखला, भारत सरकार मॅट्रिकेतर शिष्यवृत्तीकरिता तहसिलदार यांचा व शिक्षण शुल्क व परीक्षा फी करिता तहसिलदार अथवा 16A Form.

ड) गुणपत्रिकेची झेरॉक्स.

इ) रेशन कार्डाची झेरॉक्स.

फ) इमाव, वि.जा.म.ज. व वि. मा. प्रवर्गाकरिता नॉन क्रिमिलेअर सर्टिफिकेट.

३) फॉर्म तपासून मंजूर केल्यावर १० दिवसांमध्ये स्टेटमेंट तयार करून कार्यालयाला सादर करावे. स्टेटमेंट सादर करण्याचा कालावधी नोव्हेंबर, २००८ ते ३१ जानेवारी, २००९ असेल त्यानंतर स्टेटमेंट घेतले जाणार नाही याची कृपया नोंद घ्यावी.

प्रतिम ३१ जुलै पूर्वी
महाराष्ट्र महाविद्यालयाने
१ क. १ मध्ये नमूद
राखिल केला जाईल
२००३ परिशिष्ट ३

वर्तमान विद्यार्थ्यांनी
शिल्लक असल्याचा
प्रयोगिता प्रमाणपत्र

१ फी योजनेअंतर्गत
१ काही अनियमित
१ आहेत.

परिक्षा फी योजनेचे
मार्नेवारी, ०९ मध्ये
बीर घेणे अगोदर
तला जाणार नाही.
पासूनच विद्यार्थ्यांचे
कथतीने लावावी व
फॉर्म भरून देणार
वेकडून फी वसूल

१. म. ज., वि. मा. प्र.
१. न्या विद्यार्थ्यांच्या

१ शिषवृत्तीकरिता

१ सादर करावे,
१ स्टेटमेंट घेतले

१) सन २००८-०९ या वर्षातील शिषवृत्तीचे फॉर्म २००८-०९ मध्येच शिर्षीसमर्थन तपासणी करिता
सादर करावेत. फेब्रुवारी, २००९ नंतर फॉर्म तपासले जाणार नाहीत. विद्यार्थी अथवा पालकांकडे फॉर्म देऊन
संबंधित कार्यालयाकडे फॉर्म तपासणी करिता पाठवू नये.

सादर सरकार मंत्रीकोत्तर शिषवृत्ती व शिक्षण सुलक्ष व परीक्षा वी योजनेचा प्रत्येक सवर्गाची एकच
फाईल सादर करावी. एकाच सवर्गाची दुसरी फाईल स्विकारली जाणार नाही.

सन २००८-०९ मध्ये गुलांना प्रवेश देताना भागासमर्थन विद्यार्थ्यांसाठी वरीलप्रमाणे फाईल अचलाबावी
व वरील शासन निर्णयाने काटेकोरपणे पाहून करावे.

समाज कल्याण विभागाने निर्धारित केलेल्या तपस्रोत मुद्दे व या परिपत्रकातील सूचनांचे काटेकोरपणे
पालन करण्यात यावे.

सं. वि. क. - मुंबई
दिनांक: १९ जुलै, २००८.
(१००००)

(दीर्घक वसावे)
उपकुलसचिव
(विशेष कक्ष)

क. वि. क. / २००८ दिनांक १९ जुलै, २००८.

१. संचालक / संचालक कला, वाणिज्य व विज्ञान, विधी, शिक्षण शास्त्र, श्रमशास्त्रिकी, ओषध निर्माणशास्त्र,
वास्तुशास्त्र व तत्सम महाविद्यालये, मान्यताप्राप्त संस्था. (अल्पसंख्याक आणि बिगर अल्पसंख्याक
महाविद्यालये)
२. विद्यापीठातील सर्व उपकुलसचिव यांना माहितीसाठी.
३. संचालक / विभाग प्रमुख विद्यापीठ विभाग आणि प्राचार्य सर ज. जी. वास्तुशास्त्र महाविद्यालय.
४. अध्यक्ष, मुंबई विद्यापीठ कर्मचारी संघ, फोर्ट, मुंबई.
५. सरचिटणीस, शैक्षणिक कर्मचारी कल्याणकराई रोड, विद्यानगरी, सांतक्रुझ (पूर्व), मुंबई.
६. सरचिटणीस, मुंबई विद्यापीठ व महाविद्यालयीन शिक्षक संघ, विद्यापीठ विद्यार्थी भवन, बी रोड, जर्जेट,
मुंबई ४०० ०२०.
७. अध्यक्ष, महाराष्ट्र अरुण शिंहिलेवडे टिचर असोसिएशन, अ-१/२५, जन्मन भवन, मुरबाड रोड, कल्याण,
जिल्हा - ठाणे.
८. सचिव, बॉम्बे युनिव्हर्सिटी अॅकेडेमिक स्टाफ असोसिएशन, विद्यानगरी, सांतक्रुझ (पूर्व), मुंबई.

(दीर्घक वसावे) १९/७/०८
उपकुलसचिव
(विशेष कक्ष)

शासकक्ष, अनुदानित व शासन मान्यताप्राप्त विनाअनुदानित व कायम विनाअनुदानित व्यावसायिक अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेणाऱ्या विमुक्त जाती भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्गाच्या विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक शुल्काच्या प्रतिपूर्तीबाबत.

महाराष्ट्र शासन

सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक - इमाव-२००९/प्र.क्र.३५०/मातृक-३
पंचायत, विद्यार्थक भवन, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : २६ मार्च, २००८

- याचा : १) शासन निर्णय, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग,
क्रमांक - एसएसएन-२१०३/(५०/०३)/मासि-२, दिनांक २६.५.२००३.
२) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,
क्रमांक - युएसजी-२००३/(८५/०३)/विशि-४, दिनांक २६.१.२००३.
३) शासन निर्णय, वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्य विभाग,
क्रमांक - एमईडी-१००३/सीआय५०४/मास-३/२००३/शिक्षण-२, दिनांक २५.११.२००३.
४) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,
क्रमांक - टीएसए-२००३/(२४९/०३)/मासि-१, दिनांक १६.१.२००४.
५) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग,
क्रमांक - इमाव- २००३/प्र.क्र.२०३/मातृक-३, दिनांक ६.१०.२००३.
६) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग,
क्रमांक - इमाव- २००४/प्र.क्र.४१४/मातृक-३, दिनांक १२.३.२००४.
७) शासन शुद्धीपत्रक, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग,
क्रमांक - इमाव-२००२/प्र.क्र.४९४/मातृक-३, दिनांक २६.९.२००९.
८) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग,
क्रमांक - दिनांक- २००९/प्र.क्र.४९४/मातृक-३, दिनांक १७.१.२००८.

प्रस्तावना :- शासन मान्यताप्राप्त विनाअनुदानित व कायम विनाअनुदानित शिक्षण संस्थांमधील व्यावसायिक अभ्यासक्रमासाठी (बी.एड व डी.एड कोर्स वगळून) सन २००६-०७ या शैक्षणिक वर्षात प्रवेश घेतलेल्या विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, विशेष मागास प्रवर्ग व इतर मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक शुल्काची प्रतिपूर्ती करण्याचा निर्णय शासनाने दिनांक १२ मार्च, २००९ च्या शासन निर्णयान्वये घेतला. त्याअनुषंगाने सन २००९-०८ या शैक्षणिक वर्षात सदर निर्णय लागू करण्याची बाब शासनाने विचारहीन होती.

शासन निर्णय :- राज्यातील शासकीय, अनुदानित व शासन मान्यताप्राप्त विनाअनुदानित व कायम विनाअनुदानित शिक्षण संस्थांमध्ये व्यावसायिक अभ्यासक्रमासाठी (बी.एड व डी. एड कोर्स वगळून) सन २००९-०८ या वर्षी प्रथम वर्षात प्रवेश घेतलेल्या विमुक्त जाती, भटक्या जमाती व विशेष मागास प्रवर्ग जातीच्या विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क समिती, प्राधिवरण किंवा परिषदेने निर्धारित केलेल्या दरप्रमाणे शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्काची १०० % प्रतिपूर्ती करण्यास शास्त्रील अटीवर तसेच इतर मागासप्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना प्रस्तावित शैक्षणिक शुल्क, परीक्षा शुल्काच्या ५० % दराने प्रतिपूर्ती करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

२. सदर योजना सन २००९-०८ या शैक्षणिक वर्षात व्यावसायिक अभ्यासक्रमाच्या प्रथम वर्षात प्रवेश घेतलेल्या विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, विशेष मागास प्रवर्ग व इतर मागास प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी त्या वर्षापुरती लागू राईल.

१. या योजनाचा लाभ शासकीय, अनुदानित व विनाअनुदानित तसेच कसम विनाअनुदानित महाविद्यालयात राहिली नसून केलेल्या अभ्यासक्रमासाठी त्या समोर नसून केलेल्या परीक्षेव्हात प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना लागू राहिल.

अ) अभियांत्रिकी अभ्यासक्रम -- शासनाच्या व्यावसायिक प्रवेश परीक्षेद्वारा (CET) प्रवेश घेतलेल्या तसेच संस्थे स्तरावर करण्यात येत असलेल्या (Institutional Level Quota) परीक्षेद्वारा प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना लागू राहिल.

ब) आरोग्य विज्ञान अभ्यासक्रम -- शासनाच्या व्यावसायिक प्रवेश परीक्षेद्वारा (CET) प्रवेश घेतलेल्या तसेच शासनाच्या विभागाद्वारा महाविद्यालयांच्या (संसदीय) शासनाच्या अधीन व्यावसायिक परीक्षेद्वारा (Associate CET) परीक्षेद्वारा आणि इतर १२ वी या माध्यमाच्या आधारे काही अभ्यासक्रमासाठी उदा: नर्सिंग प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना लागू राहिल. संपूर्ण प्रवेश जमलेल्या १५ % वर्गात अनिवार्य मातृसंस्कारित राखून ठेवण्या जाताना, सुदूर व्यवस्थापन कक्षांमध्ये प्रवेशित झालेल्या विद्यार्थ्यांना या योजनेचा लाभ कोणत्याही परिस्थितीत अनुदानित राहणार नाही तसेच अखिल विद्यापीठात प्रवेश देणाऱ्या विद्यार्थ्यांना लागू राहणार नाही.

क) कृषि, पशुवैद्यकीय, दूरव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय अभ्यासक्रम -- काही अभ्यासक्रमांसाठी शासनाची व्यावसायिक प्रवेश परीक्षा (CET) घेण्यात येत नाही. त्यावेळी इतर १२ वी या माध्यमाच्या आधारे काही अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना ही योजना लागू राहिल.

३) आरक्षणाचा लाभ न घेता, मुणवलेनुसार खुल्या मर्यादीत जागांवर प्रवेश घेतलेल्या विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, विशेष मागास प्रवर्ग व इतर मागास प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी खुल्या सदरची योजना लागू राहिल. तथापी, त्यासाठी जातीच्या वेगळ्या प्रमाणपत्राची आवश्यकता राहिल. तसेच विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, विशेष मागास प्रवर्ग व इतर मागास प्रवर्गांना गोन कॅमिटेअरची अट लागू राहिल.

४) सन २००६-०७ मध्ये प्रवेश घेणाऱ्या विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, विशेष मागास प्रवर्ग व इतर मागास प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना करीत परीक्षा ३ व ४ मधील अटी लागू राहिल.

५) सन २००६-०७ पूर्वी वैयक्तिक व अभियांत्रिकी महाविद्यालयात प्रवेश घेतलेल्या विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, विशेष मागास प्रवर्ग व इतर मागास प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्काची रक्कम खालीलप्रमाणे देय राहिल.

अ) विनाअनुदानित व कसम विनाअनुदानित, महाविद्यालयातली व्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी संलग्न आरोग्यविज्ञान अभ्यासक्रमासाठी सन २००३-०४ या वर्षामध्ये प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांसाठी शासन निर्णय क्रमांक वि.सा.क-२००३/३.क.४४०/मा.क-३ दिनांक ९ फेब्रुवारी, २००५ नुसार शिक्षण शुल्क समितीने ठरविलेल्या दरानुसार १०० % शिक्षण शुल्काची रक्कम देय राहिल.

ब) विनाअनुदानित व कसम विनाअनुदानित, महाविद्यालयातली व्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी संलग्न आरोग्यविज्ञान अभ्यासक्रमासाठी सन २००४-०५ व २००५-०६ या वर्षामध्ये प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांसाठी शासन निर्णय क्रमांक आ.वि.प्र-२००६/३.क.५०/मा.क-३ दिनांक २९ मार्च, २००६ नुसार शिक्षण शुल्क समितीने ठरविलेल्या दरानुसार १०० % शिक्षण शुल्काची रक्कम देय राहिल.

क) विनाअनुदानित व कसम विनाअनुदानित, महाविद्यालयातली व्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी संलग्न अभियांत्रिकी व इतर अभ्यासक्रमासाठी शासकीय दराने शिक्षण शुल्क देय राहिल.

३) सन
शुल्काची

आरोग्य
क्रमांक
वर्षात

आरोग्य
शासन
अभ्यासक्रम

अभ्यासक्रम

८) हे अ
शिक्षण सं
प्रवेश घेण
त्या वर्षात

व्यवसाय

१
२
३
४
५
६

पदपूर्तर ३

१) ही को
अभिमत वि
विद्यार्थ्यांना

घेतलेल्या १

१०) यासार
असलेल्या
आर्थिक व

दिलेल्या त

११) सदर

प्रमाण २००

५

मिहिरालयात
स्थानी लागू

१ घेतलेल्या
१ घेतलेल्या

१ घेतलेल्या
परिक्षेद्वारा
साठी उदा:
अनिवारी

४ अभिमत

सकमासाठी
आवावापर

१. भटक्या
मू. राहिल.
या जमाती.

तर मागास

१. भटक्या
लीलप्रमाणे

शी संलग्न
तन निर्णय
समितीने

शी संलग्न
प्रार्थनासाठी
६ समितीने

शी संलग्न

७) सन २००६-०७ पूर्वी घेतावीय महाविद्यालयात प्रवेश घेतलेल्या इतर मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्काची रक्कम खालीलप्रमाणे देय राहिल.

अ) विनाअनुदानित व कायम विनाअनुदानित, महाविद्यालयातली व्यावसायिक अभ्यासक्रमांशी संलग्न आरोग्यविज्ञान अभ्यासक्रमासाठी सन २००३-०४ या वर्षामध्ये प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांसाठी शासन निर्णय क्रमांक विजाक-२००३/५.३६७/मासक-३ दिनांक ९ फेब्रुवारी, २००५ नुसार विशिष्ट अभ्यासक्रमासाठी दरमिक्त रक्कम निश्चित केली आहे. त्यानुसार शिक्षण शुल्काची रक्कम देय राहिल.

ब) विनाअनुदानित व कायम विनाअनुदानित, महाविद्यालयातली व्यावसायिक अभ्यासक्रमांशी संलग्न आरोग्यविज्ञान अभ्यासक्रमासाठी सन २००४-०५ व २००५-०६ या वर्षामध्ये प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांसाठी शासन निर्णय क्रमांक अविश-२००६/प्र.क्र.४८/मासक-३ दिनांक २५ मार्च, २००६ नुसार विशिष्ट अभ्यासक्रमासाठी दरमिक्त रक्कम निश्चित केली आहे. त्यानुसार शिक्षण शुल्काची रक्कम देय राहिल.

क) सन २००६-०७ पूर्वी प्रवेश घेतलेल्या इतर मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना फक्त वैद्यकीय अभ्यासक्रमासाठी ही योजना लागू आहे. अभियांत्रिकी व इतर अभ्यासक्रमासाठी लागू राहणार नाही.

८) हे आदेश शासकीय, अनुदानित आणि खाजगी मान्यताप्राप्त विनाअनुदानित व कायम विनाअनुदानित शिक्षण संस्थामध्ये पुढील व्यावसायिक अभ्यासक्रमासाठी सन २००७-०८ या वर्षी प्रथम वर्षात प्रवेश घेतलेल्या प्रवेश घेणाऱ्या विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, विशेष मागास प्रवर्ग व इतर मागासवर्गीय जातीच्या विद्यार्थ्यांना त्या वर्षापुरतेच लागू राहिल.

अ) आरोग्य विज्ञान बंदवी अभ्यासक्रम (वैद्यकीय, दंत, होमिओपॅथी, युनानी, आयुर्वेद, भौतिकोपचार, व्यवसायोपचार व नर्सिंग)

ब) उच्च व तंत्रशिक्षण विभागांतर्गत अराणार

पदधिया	पदवी	पदधुत्तर पदवी
अभियांत्रिकी	अभियांत्रिकी	एम.बी.ए.
औषधनिर्माण शास्त्र	औषधनिर्माण शास्त्र	एम.सी.ए.
एच.एम.सी.टी.	एच.एम.सी.टी.	---
---	रास/शास्त्र	---

क) कृषि, पशुसंस्करण, वृक्षव्यवस्थापन विकास व मत्स्यव्यवस्थापन विभागांतर्गत फरविका, पदवी व पदधुत्तर अभ्यासक्रम तसेच बी.एस.सी (जैवतंत्रज्ञान)

९) ही योजना अनिवारी भारतीयकरिग (NRI) कोट्यातून व्यवस्थापन/मार्फत देण्यात येणाऱ्या प्रवेशार्थीस व अभिमत निष्ठापीकृत प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना लागू राहणार नाही. त्याप्रमाणे ही संपन्न अनुत्तीर्ण होणाऱ्या विद्यार्थ्यांना लागू राहणार नाही. परंतु एच.एम.सी.टी. वन विषयामध्ये अनुत्तीर्ण होऊन पुढच्या वर्गात प्रवेश घेतलेल्या (Allow to Keep Terms (ATKT) मिळालेल्या) विद्यार्थ्यांना अनुशेष राहिल.

१०) यासाठी होणारा खर्च विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, विशेष मागास प्रवर्ग व इतर मागासवर्गीयांसाठी असलेल्या शिक्षण शुल्का, परीक्षा शुल्क इत्यादी या योजनांसाठी असलेल्या खान शिर्षकांनी सन २००७-०८ या आर्थिक वर्षात दिलेल्या अर्थसंकर्षीय तरतूद, पुढागी मागणी आणि इतरित अंदाजातून उपलब्ध करून दिलेल्या तरतूदीतून मागविण्यात यावे.

११) सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या संकेत स्थळवर उपलब्ध केला असून त्याचा संगणक संकेतांक क्रमांक २००८०३२६५७२०२१००५ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सही/-

(दे. खं. कुमावत)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

पति.

मा. राज्यपाल यांचे सचिव.

मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव.

मा. उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव.

मा. मंत्री सा. न्या. यांचे खाजगी सचिव.

मा. मंत्री. वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये यांचे खाजगी सचिव.

मा. मंत्री. उच्च व तंत्रशिक्षण यांचे खाजगी सचिव.

मा. मंत्री. शालेय शिक्षण व क्रीडा यांचे खाजगी सचिव.

मा. मंत्री. कृषी व पशुपं. यांचे खाजगी सचिव.

मा. राज्यमंत्री. (विमुक्त जाती, भटक्या जमाती) यांचे खाजगी सचिव.

मा. मुख्य सचिव. महाराष्ट्र राज्य, यांचे स्वीय सहायक.

प्रधान सचिव. उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

प्रधान सचिव. कृषी व पशुपं. विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

प्रधान सचिव. वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

सचिव. शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

महासंचालक. माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई.

संचालक. विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, महाराष्ट्र राज्य, पुणे (पाच प्रती)

संचालक. समाजकल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

सर्व विभागीय समाजकल्याण अधिकारी.

सर्व विशेष जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी.

सर्व जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी. गट-अ. जिल्हा परिषद.

महालेखापाल. (लेखा व अनुषंगीय) (लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपूर.

निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई / अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई.

सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी

वियोजन विभाग, (१४३१/१४११). मंत्रालय, मुंबई.

वित्त विभाग, (व्यय १४/अर्थसंकल्प-३/अर्थसंकल्प-५), मंत्रालय, मुंबई.

राहसंचालक, लेखा व कोषागरे, संगणक कक्ष, नवीन प्रशासन भवन, ५ वा मजला, मुंबई.

अध्यक्ष. महाराष्ट्र किसानमंडळ सचिवालय संचालन, किसानमंडळ, मुंबई (कोन प्रती)

सार्वजनिक न्याय विभागातील सर्व उपसचिव/अवर सचिव/कक्ष अधिकारी.

गिफ्ट नसती, गणक-३.

वारा

प्रमुख
सहायक
अधीक्षक
अधीक्षक
अधीक्षक
अधीक्षक
अधीक्षक

शिक्षण
प्रवेश
केंद्रीय
वित्त
२. सप्त
अनुसंधान

राज्यातील शासकीय, अनुदानित व शासन मान्यताप्राप्त विनाअनुदानित व कायम विनाअनुदानित व्यावसायिक अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेणाऱ्या अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक शुल्काच्या प्रतिपूर्तीबाबत.

महाराष्ट्र शासन

सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग.

शासन निर्णय क्रमांक - टीसीसी-२००५/प्र.क्र.२५३/भा.क्र-२

मंत्रालय, विस्तार भवन, मुंबई - ४०० ०३२

दिनांक : एक मार्च, २००८.

वाचा : १) शासन निर्णय, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग.

क्रमांक - एसएसएन-२५०३/(५०/०३)/भा.वि-२, दिनांक २७.५.२००३.

२) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग.

क्रमांक - युरसासी-२००३/(८५/०३)/वि.शि-२, दिनांक २४.९.२००३.

३) शासन निर्णय, वैद्यकीय शिक्षण व अभ्यास विभाग.

क्रमांक - एमईडी-५००३/सि.वि.ए.५००३/भा.वि-२/२००३/वि.शि-२, दिनांक २१.११.२००३.

४) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग.

क्रमांक - टीईएन-२००३/वि.क्र/०३/वि.शि-२, दिनांक १२.५.२००३.

५) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग.

क्रमांक - इमाय-२००३/प्र.क्र.२०३/भा.क्र-३, दिनांक ६.१०.२००३.

६) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग.

क्रमांक - इमाय-२००३/प्र.क्र.३५३/भा.क्र-३, दिनांक १२.३.२००४.

७) शासन शाहीनकर, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग.

क्रमांक - इमाय-२००३/प्र.क्र.३५३/भा.क्र-३, दिनांक २६.५.२००३.

८) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग.

क्रमांक - वि.क्र-२००५/प्र.क्र.३५३/भा.क्र-३, दिनांक १४.५.२००८.

प्रस्तावना :- शासन मान्यताप्राप्त विनाअनुदानित व कायम विनाअनुदानित शिक्षण संस्थांमधील व्यावसायिक अभ्यासक्रमासाठी सन २००३-०४ मध्ये प्रवेश घेणाऱ्या अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक शुल्काची प्रतिपूर्ती करण्याबाबत शासनाने दिनांक ९ फेब्रुवारी, २००४ अन्वये घेतला. त्यानंतर सन २००४-०८ या शैक्षणिक वर्षात प्रवेश घेणाऱ्या अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांना शासन निर्णय दिनांक २ नोव्हेंबर, २००४ अन्वये यत्न घेऊन लागू करण्यात आली आहे.

संदर्भ निर्णय :- भासंदर्भात संदर्भित अ.क्र. १, वरील दिनांक २ नोव्हेंबर, २००४ या शासन निर्णय २० करण्यात येऊन पुढीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

राज्यातील शासकीय, अनुदानित आणि शासन मान्यताप्राप्त विनाअनुदानित व कायम विनाअनुदानित शिक्षण संस्थांमध्ये व्यावसायिक अभ्यासक्रमासाठी (बी.एड व डी, एड कोर्स वापरून) सन २००४-०८ या वर्षी प्रवेश घेतलेल्या अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क सधिली, प्राधिकरण किंवा वरिष्ठदेने निर्धारित केलेल्या दराने शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्काची ५०० % प्रतिपूर्ती करण्यास आलेली अटीवर शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

२. सदर योजना सन २००४-०८ या शैक्षणिक वर्षात व्यावसायिक अभ्यासक्रमाच्या प्रथम वर्षात प्रवेश घेतलेल्या अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांसाठी त्या वर्षापुरती लागू राईल.

३. या योजनाचा लाभ शासकीय, अनुसूचित व विनाअनुदानित यांचे कायम विनाअनुदानित महाविद्यालयात झाली समूह केलेल्या अभ्यासक्रमासाठी त्या समोर समूह केलेल्या परीक्षेद्वारा प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना लागू राहील.

अ) अभियांत्रिकी अभ्यासक्रम -- शासनाच्या प्राथमिक प्रवेश परीक्षेद्वारा (CET) प्रवेश घेतलेल्या तसेच संस्था स्तरावर करण्यात येत असलेल्या (Institutional Level Quota) परीक्षेद्वारा प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना लागू राहील.

ब) आरोग्य विज्ञान अभ्यासक्रम -- शासनाच्या सामायिक प्रवेश परीक्षेद्वारा (CET) प्रवेश घेतलेल्या तसेच खाजगी विनाअनुदानित महाविद्यालयांच्या असेसिएशनद्वारा आयोजित सामायिक परीक्षेद्वारा (Association CET) परीक्षेद्वारा आणि इयत्ता १२ वी च्या भाषांच्या आधारे काही अभ्यासक्रमासाठी उदा: भाषा प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना लागू राहील. एवढेच प्रवेश शक्यतेच्या १५ % जागा अनिवारी परीक्षेद्वारे देणे शक्य ठरेल. यातून उरलेल्या जागांवर व्यावसायिक प्रवेशित झालेल्या विद्यार्थ्यांना या योजनाचा लाभ कोणत्याही परिस्थितीत अनुसूचित राहणार नाही. तसेच अधिमंडल विद्यापीठात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना लागू राहणार नाही.

क) कृषि, पशुसंरक्षण, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय अभ्यासक्रम -- काही अभ्यासक्रमासाठी तसेच शासकीय प्रवेश परीक्षा (CET) घेण्यात येत नाही. त्यासाठी इयत्ता १२ वी च्या भाषांच्या आधारावर या ही अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना ही योजना लागू राहील.

४. प्रत्येकाचा लाभ व वेला, गुणसंगततेवर खुल्या भाषांनी व इतर प्रवेश घेतलेल्या अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांसाठीही सारंगी योजना लागू राहील. त्याची लागती जाहीर केला प्रकाशनाची आवश्यकता राहील.

५. संदर्भात शासन निर्णय दिनांक ९ फेब्रुवारी, २००९ अन्वये सन २००६-०७ या वर्षामध्ये केलेल्या निर्णयासाठी परीक्षा परि. ३ व ४ मधील काही लागू राहतील.

६. सन २००६-०७ पूर्वी वैराकीय व अभियांत्रिकी शाखांमध्ये प्रवेश घेतलेल्या अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्काची रक्कम शासकीयपणे देव राहील.

अ) विनाअनुदानित व कायम विनाअनुदानित महाविद्यालयात उत्तरी व्यवसायिक अभ्यासक्रमासाठी सलग आरोग्यविज्ञान अभ्यासक्रमासाठी सन २००३-०४, सन २००४-०५ व सन २००५-०६ या वर्षात प्रवेश घेतलेल्या अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क समितीने ठरविलेल्या बतनुसार शिक्षण शुल्काची रक्कम देव राहील.

ब) विनाअनुदानित व कायम विनाअनुदानित महाविद्यालयात उत्तरी व्यवसायिक अभ्यासक्रमासाठी सलग अभियांत्रिकी व इतर अभ्यासक्रमासाठी शासकीय दराने शिक्षण शुल्काची रक्कम देव राहील.

७. हे आदेश मान्यताप्राप्त विनाअनुदानित व कायम विनाअनुदानित शिक्षण संस्थांमध्ये मंडील व्यवसायिक अभ्यासक्रमासाठी सन २००७-०८ या वर्षी प्रथम वर्षात प्रवेश घेतलेल्या अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांना या वर्षापुरतेच लागू राहतील.

अ) आरोग्य विज्ञान पदवी अभ्यासक्रम (वैराकीय, दंत, हार्थोथोर्फी, युनाली, आयुर्वेद, नोदिकोपचार, व्यवसायोपचार व नर्सिंग)

ब) उच्च व तंत्रशिक्षण विभागातून असणारे

पदविका	पदवी	पदव्युत्तर पदवी
अभियांत्रिकी	अभियांत्रिकी	एम.बी.ए.
अर्थशास्त्र	अर्थशास्त्र	एम.सी.ए.
एन.एम.सी.टी.	एन.एम.सी.टी.	---
---	वस्तुशास्त्र	---

क) कृषि, पशुसंरक्षण, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभागातून पदविका, पदवी व उच्च अभ्यासक्रम तसेच बी.एस.सी. (विनाअनुदानित)

(८)
अभि
विह
संत
(९)
सम
सोप
(१०)
कर
सारे

प्रति,
मा. १
मा. २
मा. ३
मा. ४
मा. ५
मा. ६
मा. ७
मा. ८
मा. ९
प्रधान
प्रधान
सचिव
महारा
संचाल
सर्व रि
सर्व रि
सर्व रि
महारा
नियार्
सर्व रि
सर्व रि
सामाजि
निवड

मुंबई विद्यापीठ
क.वि.क.भा.स.शि/(२४)/ २३२/२००९

अत्यंत महत्त्वाचे
हस्त बटवडा/स्पिड पोस्टाने

परिपत्रक:

विषय: - मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांसाठी भारत सरकार मंत्रीकेतर शिक्षण व
शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क देण्याची योजना अंतर्गत आकारण्याचे शुल्क.

संदर्भ: १) विद्यापीठ परिपत्रक क. Concol/Fee/292 of 2008 दि. ७ जुलै, २००८
२) विद्यापीठ परिपत्रक क.वि.क./भा.स.शि/(२४)/२५६/२००८ दि. ७ जुलै, २००८

सद पाठ्यावे/संचालकअनुदानित/विना अनुदानित कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालये/संस्था
तसेच विद्यापीठाचे विविध विभाग प्रमुख/संचालक, सर्व उपकुलसचिव यांना कळविण्यात येते
की, विद्यापीठाने निर्गमित केलेल्या नवीनमार्गदर्शक परिपत्रकानुसार कला, वाणिज्य व विज्ञान
महाविद्यालयातील विविध अभ्यासक्रमासाठी नवीन शुल्क रचना २००८-२००९ या शैक्षणिक
वर्षापासून पाठून लागू केलेली आहे.

याबाबत, सर्व संशोधनांना कळविण्यात येते की, मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना विविध
अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशाच्या वेळी, विद्यापीठाने निर्गमित केलेल्या परिपत्रक क. Concol/Fee/292
of 2008 दिनांक ७ जुलै, २००८ नविल ऑरिएंटेशन प्रोग्रॅमिंग फी, डॉक्यूमेंट व्हेरिफिकेशन फी, आय
कार्ड शुल्क, जॅन्सुगिनी अर्गोसिरेशन फी, डिझाइनर रीलिफ फंड, ग्रुप इन्शुरन्स फी, स्टुडेंट मेलफेअर
फंड व डॉइंस प्रोसेसिंग फंड, या शिर्षकाचे शुल्क आकारण्यात यावे. या व्यतिरीक्त इतर कोणत्याही
प्रकारचे शुल्क आकारण्यात येऊ नये.

डॉक्यूमेंट व्हेरिफिकेशन फी महाराष्ट्र राज्य राज्य माध्यमिक शिक्षण बोर्डाच्या
विद्यार्थ्यांव्यतिरीक्त इतर बोर्डाच्या उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांना लागू राहिल.

सन २००८-०९ या आर्थिक वर्षापासून विद्यापीठाने नवीन शुल्क रचना बाबतचे परिपत्रक
निर्गमित केलेले आहे. नवीन ठरविलेल्या दराप्रमाणे शिक्षण शुल्क, ग्रंथालय शुल्क, जिनसना शुल्क,
इतर शुल्क, एक्स्ट्रा करिक्चुरल ऑक्टिव्हिटीज, परीक्षा शुल्क, एन्रोलमेंट शुल्क, इंडस्ट्रीयल वीजीट,
युटॅलिटी फी, मॅगझीन फी, स्पॉन्स व कन्सलर ऑक्टिव्हिटी इ. चार्ज, प्रोजेक्ट फी, काम्युटर
प्रॅप्टीफल, लॉन फी व डेडलपमेंट फी यांची परिपूरती समाज कल्याण विभागाकडून केली जाणार
असल्याने वर नमूद केलेल्या शिर्षकाचे शुल्क मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांकडून न स्विकारता प्रवेश
देण्यात यावा.

स्थळ: - मुंबई
दिनांक: १८ जुन, २००९.
प्राचार्य.

प्राचार्य के. व्यंकटरमणी
कुलसचिव

क.वि.क./ /२००९ दिनांक १८ जुन, २००९.

- प्रत:- प्राचार्य / संचालक कला, वाणिज्य व विज्ञान, विपी, शिक्षण शास्त्र, अभियांत्रिकी, औद्योगिक-
सिमोनाशास्त्र, वास्तुशास्त्र व तत्सम महाविद्यालये, मान्यताप्राप्त संस्था. (अल्पसंख्यांक आणि
बिगर अल्पसंख्यांक महाविद्यालये)
१. विद्यापीठातील सर्व उपकुलसचिव यांना माहितीसाठी.
 २. संचालक / विभाग प्रमुख विद्यापीठ विभाग आणि प्राचार्य सर ज. जी. वास्तुशास्त्र महाविद्यालय.
 ३. अध्यक्ष, मुंबई विद्यापीठ कर्मचारी संघ, कोर्ट, मुंबई.
 ४. सरांशुदानीस, शैक्षणिक कर्मचारी कल्याणकारी संघटना, विद्यानगरी, सातारुझ (पुर्व), मुंबई.
 ५. सरांशुदानीस, मुंबई विद्यापीठ व महाविद्यालयीन शिक्षक संघ, विद्यापीठ विद्यार्थी भवन, बी रोड,
ब्रह्मपूर, मुंबई ४०० ०२०.
 ६. अध्यक्ष, महाराष्ट्र अंडर प्रिझिलेज्ड टिचर्स असोसिएशन, अ-१/२४, अणुवन नगर, मुरबाड रोड,
कल्याण, जिल्हा - ठाणे.
 ७. सचिव, बॉम्बे युनिव्हर्सिटी ऑकडेनिक स्टान असोसिएशन, विद्यानगरी, सातारुझ (पुर्व), मुंबई.

मुंबई विद्यापीठ
क्र.वि.क/भा.स.सि/२३२/२०१२

अत्यंत महत्वाचे
हस्तेवदवड/स्विड पोस्टाने

परिपत्रक :-

विषय :- मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांसाठी भारत सरकार चॅटकेटर शिष्यवृत्ती योजना व शिक्षण शुल्क, एसीआ शुल्क देण्याच्या योजने अंतर्गत आकारावयाचे शुल्क.

- संदर्भ :- १) विद्यापीठ परिपत्रक क्र./CONCOL/FEE/१९४ of २००८ दि. २३ मे, २००८.
२) विद्यापीठ परिपत्रक क्र./CONCOL/FEE/२९२ of २००८ दि. ७ जून, २००८.
३) विद्यापीठ परिपत्रक क्र.वि.क/भा.स.सि (२४)/२९६/२००८ दि. ७ जून, २००८.
४) विद्यापीठ परिपत्रक क्र.वि.क/भा.स.सि(२४)/२३२/२००९ दि. १८ जून, २००९.

प्राचार्य / संचालक, सर्व अनुदानित / दिनानुदानित / (अल्पसंख्यांक महाविद्यालये) कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालये / सरथा तसेच संचालक, दूर व मुक्त अध्ययन संस्था यांना या निदेशाने नवाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांसाठी पदवीपूर्व अभ्यासक्रमासाठी संचालित शुल्क रचना २००८-२००९ या सैद्धांतिक पद्धतीनुसार लागू केलेली आहे व तसे या कक्षाची वेळेवेळी परिपत्रक जारी केले आहेत.

या परिपत्रकानुसार संचालित कक्षांमध्ये हेदे वरी, मुंबई विद्यापीठाने परिपत्रक क्र./CONCOL/FEE/१९४ of २००८, दिनांक २३ मे, २००८ व परिपत्रक क्र./CONCOL/FEE/२९२ of २००८, दिनांक ७ जून, २००८. नुसार सर्व अनुदानित / दिनानुदानित / अल्पसंख्यांक महाविद्यालयात पदवीपूर्व अभ्यासक्रमाच्या प्रवेशावेळी शुल्क रचना निविदा केलेली आहे. मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना भारत

शासनाच्या समाज कल्याण विभागाने विद्यापीठाने निविदा केलेल्या शुल्काची प्रतिपूर्ती केली आहे. सदर शुल्क ग्राहक मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना पदवीपूर्व अभ्यासक्रमात प्रवेश घेते वेळी शुल्क १) ऑडिशन लेक्चरिंग फी २) ऑडिशन लेक्चरिंग फी (लागू असल्यास) ३) आय क्राउड शुल्क ४) डिप्लोमा लेक्चरिंग फी ५) न्यू इंग्लिश फी ६) स्टुडेंट वेल्फेअर फंड ७) ई.सुविधा ८) अर्थसमयी असोसिएशन फी व ९) क्वॉलिफिकेशन फी या शिक्षकांचे शुल्क आकारण्यात यावेत व यापैकीरिती इतर कोणत्याही प्रकारचे शुल्क आकारण्यात येऊ नयेत.

दिनांक : ७ जून, २०१२
स्थळ : मुंबई

कुलसचिव

२४/५/१२

प्रत माहिती व योग्य त्या कार्यवाहीसाठी

- प्राचार्य / संचालक, अशासकीय (अनुदानित व दिना अनुदानित) कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालये (अल्पसंख्यांक व विंगर अल्पसंख्यांक महाविद्यालये) संचालक, दूर व मुक्त

प्रत पाठवण्याची

- वित्त व लग्ना अधिकारी
- विद्यापीठातील सर्व उपकुलसचिव / सच. कुलसचिव
- परिक्षा नियंत्रक, महात्मा फुले अयन.
- अभिलेखा विभाग (१० प्रती).
- आयुक्त, मुंबई विद्यापीठ संचाली संघ, बोर्ड, मुंबई - ४०० ०३२.
- सर्वसंयोजक, सैद्धांतिक विभागातील कक्षासंचालक, संचालक, विज्ञानसंगीत, सांताक्रुस (पुणे), मुंबई - ४०० ०५८.
- सरचिटणीस, मुंबई विद्यापीठ व सरचिटणीस, वि.क. विद्यापीठ विद्यापीठ भवन, वी.रोड, सचलन, मुंबई - ४०० २००
- अध्यक्ष, महाराष्ट्र अंडर प्रिजिलेज विवर्स असोसिएशन, अ-१/२४, अनुपम नगर, मुरबाड रोड, परळपाना, जिल्हा - जाली.
- सचिव, कॉलेज मुनिव्हिजिटी सॉल्वेविक क्लब असोसिएशन, विद्यानगरी, सांताक्रुस (पुणे), मुंबई

कुलसचिव

मुंबई विद्यापीठ

क्र.वि.क/भा.स.शि/पदवी/ २ /२०१३

अत्यंत महत्वाचे
हस्तेबटवडा/स्पिड पोस्टाने

परिपत्रक :-

विषय :- मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांसाठी भारत सरकार मँट्रकेतर शिष्यवृत्ती योजना व शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क देण्याच्या योजने अंतर्गत आकारावयाचे शुल्क.

- संदर्भ :- १) विद्यापीठ परिपत्रक क्र./CONCOL/FEE/१९४ Of २००८ दि. २३ मे, २००८.
२) विद्यापीठ परिपत्रक क्र./CONCOL/FEE/२९२ Of २००८ दि. ७ जुलै, २००८.
३) विद्यापीठ परिपत्रक क्र.वि.क/भा.स.शि (२४)/२९६/२००८ दि. ७ जुलै, २००८.
४) विद्यापीठ परिपत्रक क्र.वि.क/भा.स.शि(२४)/२३२/२००९ दि. १८ जून, २००९.
५) विद्यापीठ परिपत्रक क्र.वि.क/भा.स.शि/पदवी/५३/२०१३ दि. ३० मे, २०१२.

प्राचार्य / संचालक, सर्व अनुदानित / विनाअनुदानित / (अल्पसंख्यांक महाविद्यालये) कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालये / संस्था तसेच संचालक, दूर व मुक्त अध्ययन संस्था यांना कळविण्यात येते की, विद्यापीठाने निर्गमित केलेल्या संदर्भाधीन परिपत्रकानुसार कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयातील विविध पदवीपुर्व अभ्यासक्रमासाठी सुधारित शुल्क रचना २००८-२००९ या शैक्षणिक वर्षापासुन लागु केलेली आहे व तसे या कक्षानी वेळोवेळी परिपत्रके जारी केले आहेत.

या परिपत्रकानुसार संबंधितांना कळविण्यात येते की, मुंबई विद्यापीठाने परिपत्रक क्र./CONCOL/FEE/१९४ Of २००८, दिनांक २३ मे, २००८ व परिपत्रक क्र./CONCOL/FEE/२९२ Of २००८, दिनांक ७ जुलै, २००८. नुसार सर्व अनुदानित / विनाअनुदानित / अल्पसंख्यांक महाविद्यालयात पदवीपुर्व अभ्यासक्रमाच्या प्रवेशावेळी शुल्क रचना निश्चित केलेली आहे. मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना भारत सरकार मँट्रकेतर शिष्यवृत्ती योजनेअंतर्गत शिक्षणशुल्क, परीक्षा शुल्क व इतर शुल्क जे महाराष्ट्र शासनाच्या समाजकल्याण विभागामार्फत महाविद्यालयास विद्यापीठाने निश्चित केलेल्या शुल्काची प्रतिपुर्ती केली जाते. सदर शुल्क वगळून मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांकडून पदवीपुर्व अभ्यासक्रमात प्रवेश घेते वेळी फक्त : १) अँडमिशन प्रोसेसिंग फी २) डॉक्युमेंट व्हेरीफिकेशन फी (लागू असल्यास) ३) आय कार्ड शुल्क ४) डिझास्टर रिलिफ फंड ५) ग्रुप इन्शुरन्स फी ६) स्टुडेंट वेलफेअर फंड ७) ई सुविधा ८) अल्पमनी असोसिएशन फी व ९) व्हाईस चान्सेलर फंड या शिर्षकाचे शुल्क आकारण्यात यावेत व याव्यतीरीकत इतर कोणत्याही प्रकारचे शुल्क आकारण्यात येऊ नयेत.

दिनांक : ७ जून, २०१३

स्थळ : मुंबई - ४०० ०३२.

(डॉ. एम.ए. खान)
कुलसचिव

प्रत माहिती व योग्य त्या कार्यवाहीसाठी

१. संचालक / विभाग प्रमुख, विद्यापीठाचे विविध विभाग व संचालक, दूर व मुक्त अध्ययन संस्था.
२. प्राचार्य / संचालक, अशासकीय (अनुदानित व विना अनुदानित) कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालये, (अल्पसंख्यांक व विगर अल्पसंख्यांक महाविद्यालये)

प्रत माहितीसाठी

१. वित्त व लेखा अधिकारी.
२. विद्यापीठातील सर्व उपकुलसचिव / सह. कुलसचिव
३. परीक्षा नियंत्रक, महात्मा फुले भवन.
४. अभिलेखा विभाग (१० प्रति).
५. अध्यक्ष, मुंबई विद्यापीठ कर्मचारी संघ, फोर्ट, मुंबई - ४०० ०३२.
६. सरचिटणीस, शैक्षणिक कर्मचारी कल्याणकारी, संघटना, विद्यानगरी, सांताक्रुझ (पुर्व), मुंबई-४०० ०९८.
७. सरचिटणीस, मुंबई विद्यापीठ व महाविद्यालयीन शिक्षक संघ, विद्यापीठ विद्यार्थी भवन, बी रोड, चर्चगेट, मुंबई - ४०० ०२०.
८. अध्यक्ष, महाराष्ट्र अँडर प्रिक्लिजेज्ड टिचर्स असोसिएशन, अ-१/२४, अनुपम नगर, मुरबाड रोड, कल्याण, जिल्हा - ठाणे.
९. सचिव, बॉम्बे युनिव्हर्सिटी अकॅडेमिक स्टाफ असोसिएशन, विद्यानगरी, सांताक्रुझ (पुर्व), मुंबई.

(डॉ. एम. ए. खान)
कुलसचिव

विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण विभागांच्या
केंद्र व राज्य पुरस्कृत शिष्यवृत्ती, शिक्षण शुल्क,
परीक्षा शुल्क इ. योजनांच्या प्रलंबित देयकांच्या
६० टक्क्यांच्या मर्यादित निधी संबंधित शैक्षणिक
संस्थांना तदर्थ अनुदान म्हणून अदा
करण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन
विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग
व विशेष मागास प्रवर्ग कल्याण विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : इबीसी-२०१७/प्र.क्र.७३/शिक्षण
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक : १५ डिसेंबर, २०१७

- वाचा : १) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्र.टीईएम-२०१६/प्र.क्र.५५९/तांशि-४,
दिनांक १५.०४.२०१७
२) शासन अधिसूचना, विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण विभाग, क्र.इबीसी-२०१७/प्र.क्र.१२१/
शिक्षण, दिनांक ०६.०६.२०१७
३) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, क्र.ईबीसी-२०१७/प्र.क्र.४०३/ शिक्षण-
१, दिनांक ०७.०८.२०१७
४) शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग, क्र. आविवि-२०१७/प्र.क्र.४०/का.१२,
दिनांक १९.०८.२०१७
५) शासन परिपत्रक, शालेय शिक्षण व क्रिडा विभाग, क्र. आधार-२०१६/प्र.क्र.१०८/एसडी-५,
दिनांक १७.०९.२०१७
६) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, क्र.ईबीसी-२०१७/प्र.क्र.५२४/
शिक्षण-१, दिनांक ८.१२.२०१७

प्रस्तावना :

सन २०१७-१८ या शैक्षणिक वर्षापासून माहिती व तंत्रज्ञान संचालयाने विकसित केलेले
महाडिबीटी पोर्टल वर काही विद्यार्थ्यांना अर्जाची नोंद करण्यास अडचणी येत आहेत. त्याचबरोबर
महाविद्यालयांकडून विद्यार्थ्यांचे परिपूर्ण अर्ज शासकीय कार्यालयांकडे पाठविण्यास अडचणी येत
असल्याने आणि सन २०१७-१८ च्या पहिल्या सत्रासाठी सदरहू पोर्टलचे पुर्णतः कार्यन्वयन होणे बाकी
आहे. त्यामुळे विविध विभागांनी संदर्भीय शासन निर्णयान्वये विहीत केलेल्या शिष्यवृत्ती, शिक्षण शुल्क,
परीक्षा शुल्क इ. योजनांच्या प्रदानांची रक्कम डिबीटी पोर्टलद्वारे विद्यार्थ्यांना उपलब्ध करण्यास काही
अवधी लागणार असल्याची बाब निदर्शनास आणली आहे.

२. सद्यःस्थितीत, शिष्यवृत्ती, निर्वाह भत्ता, शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क इत्यादींची देय रक्कम
विद्यार्थ्यांच्या खात्यात जमा होत नसल्याने विद्यार्थी महाविद्यालयात त्यांची फी भरू शकत नाही.
परिणामी, शैक्षणिक संस्था, महाविद्यालयांना त्यांचे शैक्षणिक खर्च (शिक्षक-शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे वेतन
व इतर खर्च) भागविणे अवघड झालेले आहे. त्याचबरोबर, सन २०१०-११ ते सन २०१६-१७ या

कालावधीत माहे मार्च, २०१७ अखेरपर्यंत विशेष चौकशी पथकाने केलेल्या लेखापरीक्षाच्या अनुषंगाने शिक्षणसंस्था व महाविद्यालयांची शिष्यवृत्ती, निर्वाह भत्ता, शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क इ. ची देय रक्कम मोठ्या प्रमाणात प्रलंबित असल्याने, त्याचा विपरीत परिणाम शैक्षणिक संस्था, महाविद्यालये व विद्यार्थ्यांच्या शिक्षणावर होत असल्याची बाब निदर्शनास आली. या पार्श्वभूमीवर, मा.मंत्रिमंडळाच्या दिनांक २१.११.२०१७ बैठकीत घेण्यात आलेल्या निर्णयास अनुसरून सामाजिक न्याय विभागाने संदर्भ क्र. ६ वर नमूद शासन निर्णय दि. ०८.१२.२०१७ रोजी निर्गमित केला आहे. सदर निर्णयानुसार या विभागाच्या शिष्यवृत्ती, शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्क इत्यादिबाबतच्या योजनांबाबत शासन निर्णय निर्गमित करण्याची बाब विचाराधीन होती. याबाबत पुढील प्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहे :-

शासन निर्णय :

केंद्र व राज्यपुरस्कृत विविध शिष्यवृत्ती, शिष्यवृत्ती, शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क प्रदाने इ. सर्व या विभागांच्या योजनांतर्गतसन २०१०-११ ते २०१६-१७ या शैक्षणिक वर्षातील माहे मार्च, २०१७ अखेर पर्यंत प्रलंबित असलेली शैक्षणिक संस्था / महाविद्यालये यांची शिष्यवृत्ती, शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क इ. प्रदानापोटी (विशेष चौकशी पथकाने कारवाईची शिफारस केलेल्या दोषी संस्था व अनुज्ञेय नसलेले अभ्यासक्रम वगळून) अनुज्ञेय होणाऱ्या रक्कमेपैकी ६० टक्के इतकी रक्कम संबंधित शैक्षणिक संस्था/महाविद्यालयांना तदर्थ तत्त्वावर अदा करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. यासाठी सदर तदर्थ अनुदानाचे अंतिम देयकाच्या प्रदानावेळी समायोजन करणे बंधनकारक राहील. तसेच, सदर कालावधीतील विद्यार्थ्यांना देय असलेल्या निर्वाह भत्त्याची रक्कम त्यांच्या आधार संलग्नित बँक खात्यावर अदा करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. त्यासाठी संबंधित विद्यार्थी व महाविद्यालयाकडून विहीत बंधपत्र (इन्डेन्टिटी बॉन्ड) घेण्याच्या अटीसह संचालक, विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण संचालनालय, पुणे यांनी अटी व शर्ती विहीत कराव्यात.

(१) या प्रयोजनासाठी माहे मार्च, २०१७ अखेर पर्यंतच्या सदरील प्रलंबित देयकाची रक्कम अदा करण्यासाठी विभागांच्या योजनानिहाय मंजूर अर्थसंकल्पीय तरतुदीच्या १०० टक्के इतकी तरतूद वित्त विभागामार्फत उपलब्ध करून देण्यास मा.मंत्रिमंडळाने दिलेल्या मान्यतेनुसार आवश्यक ती पुढील कार्यवाही करण्यात येईल.

(२) विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण विभागाकडील माहे मार्च, २०१७ अखेर पर्यंतचे प्रलंबित अर्ज निकाली काढण्यासाठी आदिवासी विकास विभागाने ज्या यंत्रणेकडून व ज्या अटी शर्तीवर सदर प्रणाली कार्यान्वित केली आहे, त्या धर्तीवर महाईस्कॉलची प्रणाली कार्यान्वित करून त्यावरील प्रलंबित अर्ज निकाली काढण्यास अथवा त्यासाठी अल्प निविदा सूचना प्रसिध्द करण्यास व त्यामाध्यमातून महा-ईस्कॉलची प्रणाली कार्यान्वित करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

(३) सन २०१७-१८ या शैक्षणिक वर्षातील पहिल्या सहामाहीसाठी शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्काची ५० टक्के इतकी रक्कम विद्यार्थ्यांना देय ठरते, त्याच्या ६० टक्के इतकी रक्कम संबंधित महाविद्यालयांना (विशेष चौकशी पथकाने कारवाईची शिफारस केलेल्या दोषी संस्था

व अनुज्ञेय नसलेले अभ्यासक्रम वगळून) प्रदानांपोटी अदा करण्यासाठी विद्यार्थ्यांच्या आधारसंलग्न बँक खात्यावर जमा करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. विद्यार्थ्यांच्या आधार संलग्नित बँक खात्यावर जमा होणाऱ्या शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्काच्या रक्कमेपैकी महाविद्यालयास देय असणारी रक्कम महाविद्यालयाच्या खात्यात जमा होणे आवश्यक असल्याने, त्यासाठी बँकांच्या सल्ल्याने प्रणाली विहीत करावी. तसेच पहिल्या सहामाहीसाठीची विद्यार्थ्यांना देय असलेल्या निर्वाह भत्त्याची रक्कम विद्यार्थ्यांच्या आधारसंलग्नित बँक खात्यावर जमा करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. त्यासाठी विद्यार्थी व महाविद्यालयांकडून विहीत बंधपत्र (इन्डेन्टिटी बॉन्ड) घेण्याच्या अटीसह संचालक, विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण संचालनालय, पुणे यांनी अटी शर्ती विहीत करण्यास प्राधिकृत करण्यात येत आहे.

(४) सन २०१७-१८ या शैक्षणिक वर्षाकरीता महा-डिबीटी प्रणालीवरील या विभागाच्या सोबतच्या परिशिष्ट "अ" मधील योजना महाडिबीटी प्रणालीतून वगळण्यास व त्याची अंमलबजावणी ऑफलाईन पद्धतीने करून आधार संलग्नित बँक खात्यावर लाभ अदा करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. त्यानुसार संचालक, विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण संचालनालय, पुणे यांनी आवश्यक ती पुढील कार्यवाही करावी.

(५) महाडिबीटी प्रणालीवरील सर्व त्रुटींचे निराकरण करून सदर प्रणाली अंतिम टप्प्यापर्यंत कार्यन्वित करण्याची कार्यवाही एक महिन्यात पूर्ण करण्याची कार्यवाही माहिती व तंत्रज्ञान विभागाने करावी.

(६) विमुक्त जाती - भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्गाच्या कोणत्याही विद्यार्थ्यांकडून महाविद्यालयांनी त्यांना शासनाकडून अनुज्ञेय असलेल्या शुल्काची मागणी करण्यात येऊ नये अन्यथा अशा महाविद्यालयांविरुद्ध कायदेशिर कारवाई करण्यात येईल.

२. वरील प्रमाणे संचालक, विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण संचालनालय, पुणे यांनी मा.मंत्रिमंडळाच्या निर्णयाप्रमाणे आवश्यक ती पुढील कार्यवाही करावी.

३. सदर योजनांची ऑफलाईन पद्धतीने अंमलबजावणी करताना शासनाच्या या बाबतच्या प्रचलीत नियम तसेच शासन निर्णयाचा भंग होणार नाही याची दक्षता संबंधीत, सहाय्यक आयुक्त, समाज कल्याण, तसेच जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी यांनी घ्यावी. ऑफलाईन पद्धतीने अंमलबजावणी करताना काही अनियमितता अथवा त्रुटी आढळून आल्यास याबाबतची सर्वस्वी जबाबदारी संबंधीत सहाय्यक आयुक्त, समाज कल्याण तसेच संबंधीत जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी यांची राहिल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्रमांक २०१७१२१५१७०३५७३२२२ असा आहे. हे आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

**Bhaurao
Raghunath Gavit**

Digitally signed by Bhaurao Raghunath Gavit
DN: cn=Government Of Maharashtra, ou=Social Justice And
Special Assistance Department, postalCode=400032,
o=Maharashtra,
2.5.4.20=692454781803b1b08be0f2505a01eb578c1edfb6274
570e570454a40067,
serialNumber=950bc6a640801087d4b403d7351619557b0cd3489
ca14b4e0f5440f03a0489c, cn=Bhaurao Raghunath Gavit
Date: 2017.12.15 17:07:12 +05'30'

(भा. र. गावीत)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा.राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई
- २) मा.मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ३) मा.मंत्री/मा.राज्यमंत्री (विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण विभाग.) यांचे खाजगी सचिव,
मंत्रालय, मुंबई
- ४) मा.विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद/विधानसभा, विधानभवन, मुंबई
- ५) मा.विधान परिषद/विधानसभा सदस्य, विधानभवन, मुंबई
- ६) मा.मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ७) अमुस/ प्रधान सचिव/ सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ८) महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई (प्रसिध्दीसाठी)
- ९) आयुक्त,समाजकल्याण,महाराष्ट्र राज्य,पुणे.
- १०) संचालक, विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण संचालनालय, पुणे
- ११) संचालक, शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १२) सर्व जिल्हाधिकारी, महाराष्ट्र राज्य
- १३) सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद
- १४) सर्व प्रादेशिक उपायुक्त, समाज कल्याण, पुणे
- १५) सर्व जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, जिल्हा परिषद
- १६) सर्व शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक/उच्च माध्यमिक)
- १७) महालेखापाल, (लेखा व अनुज्ञेय/लेखा परिक्षा) महाराष्ट्र १/२,मुंबई/नागपूर.
- १८) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
- १९) सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
- २०) सर्व सहायक आयुक्त,समाजकल्याण.
- २१) निवडनस्ती (का.शिक्षण)

“परिशिष्ट “अ”

(शासन निर्णय, क्र.इबीसी-२०१७/प्र.क्र.७३/शिक्षण, दि. १५ डिसेंबर २०१७ चे सहपत्र)

सन २०१७-१८ करिता महाडिबीटी पोर्टलवरून वगळून ऑफलाईन पध्दतीने राबवावयाच्या योजना

सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग

अ.क्र	योजनांची नावे
१	राज्य सरकारच्या मॅट्रीकोत्तर शिष्यवृत्ती (विजाभज)
२	केंद्र पुरस्कृत योजना इतर मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांसाठी मॅट्रीकोत्तर शिष्यवृत्त्या
३	इतर मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना मॅट्रीकोत्तर शिष्यवृत्त्या
४	विशेष मागास प्रवर्ग विद्यार्थ्यांना मॅट्रीकोत्तर शिष्यवृत्त्या
५	शिक्षण फी व परीक्षा फी प्रदाने (विजाभज)
६	राज्यातील इतर मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांसाठी शिक्षण फी व परीक्षा फी प्रदाने
७	(०५) (०२) सैनिक शाळेत प्रशिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना निर्वाह भत्ता
८	सैनिक शाळेत प्रशिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना निर्वाह भत्ता
९	व्यावसायिक पाठ्यक्रमाशी संलग्न केलेल्या वसतिगृहातील विमुक्त जाती, भटक्या जमातीतील विद्यार्थ्यांना निर्वाह भत्ता देणे
१०	इयत्ता १० वी च्या परीक्षेत विशेष प्राविण्य मिळवून इयत्ता ११ वी मध्ये प्रवेश घेतलेल्या तसेच इयत्ता १२ मध्ये शिक्षण घेत असलेल्या विजाभज व विमाप्रवर्गाच्या विद्यार्थ्यांना राजर्षी शाहू महाराज गुणवत्ता शिष्यवृत्ती
११	इयत्ता ८ वी ते १० वी मध्ये शिकणाऱ्या विजाभज व विशेष मागास प्रवर्गाच्या मुलींना सावित्रीबाई फुले शिष्यवृत्ती योजना
१२	इयत्ता ५ वी ते ७ वी इयत्तेत शिकणाऱ्या विजाभज व विमाप्र प्रवर्गाच्या मुलींना सावित्रीबाई फुले शिष्यवृत्ती योजना

सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य
विभागांतर्गत राबविण्यात येणाऱ्या वैयक्तिक
लाभाच्या योजनेंतर्गत अनुसूचित जातीच्या पात्र
लाभार्थ्यांना त्यांच्या आधार संलग्नीत बँक
खात्यात थेट रक्कम जमा करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग,
शासन निर्णय क्र. ईबीसी-२०१७/प्र.क्र.४०३/शिक्षण-१,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई - ३२
दिनांक :- ७ ऑगस्ट, २०१७.

वाचा:-

- १) महाराष्ट्र आधार (वित्तीय व इतर अर्थसहाय्य, लाभ व सेवा यांचे लक्षित वितरण) अधिनियम, २०१६.
- २) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन अधिसूचना, क्रमांक ईबीसी -२०१७/ प्र.क्र. १२१/ शिक्षण-१, दिनांक २५ मे, २०१७.
- ३) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय, क्र.ईबीसी-२०१६/प्र.क्र.२२१/ शिक्षण-१, दिनांक ३१.०३.२०१६.
- ४) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय, क्र.टीईएम-२०१६/प्र.क्र.५५९/तांशि-४, दिनांक १५.०४.२०१७.

प्रस्तावना :-

राज्य शासनाच्या वैयक्तिक लाभाच्या योजनांमध्ये थेट लाभ हस्तांतरण (DBT) प्रक्रिया राबविण्यात येत असून, या अंतर्गत आधार क्रमांकाचा व्यापक प्रमाणावर वापर करण्यासंदर्भात शासनाचे धोरण आहे. सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या विविध शैक्षणिक योजना तसेच वैयक्तिक लाभाच्या योजनांची अधिक चांगल्या व पारदर्शकपणे पध्दतीने अंमलबजावणी करण्याकरीता व योग्य आणि पात्र लाभार्थ्यांना अचूक लाभ देण्यासाठी लाभार्थ्यांच्या आधार क्रमांकाची व त्याच्या बँक खात्यासंबंधी नोंद असणे आवश्यक आहे.

सध्या महाराष्ट्र आधार (वित्तीय व इतर अर्थ सहाय्य, लाभ आणि सेवा यांचे लक्षित वितरण) अधिनियम, २०१६ अंतर्गत संदर्भाधिन क्र.१ येथील अधिनियमातील तरतूदीनुसार शासनाकडून देण्यात येणारे कोणतेही अर्थसहाय्य, वित्तीय लाभ व सेवांच्या प्रयोजनार्थ संबंधित लाभार्थ्यांचे अधिप्रमाणन करून किंवा पुरावा म्हणून आधार क्रमांक प्राप्त करून त्या आधारे लाभार्थ्यांस थेट त्यांच्या आधारसंलग्नीत बँक खात्यात लाभाची रक्कम जमा करणे आवश्यक आहे. त्यानुसार सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागामार्फत अनुसूचित जातीच्या लाभार्थ्यांकरीता राबविण्यात येणाऱ्या संदर्भ क्र.२ येथील दिनांक २५ मे, २०१७ च्या अधिसूचने अन्वये अधिसूचित केलेल्या विविध शैक्षणिक व वैयक्तिक लाभाच्या योजनेंतर्गत लाभार्थ्यांना अर्थसहाय्य, वित्तीय लाभ किंवा सेवा मिळविण्यासाठीची अट म्हणून एखाद्या व्यक्तीची ओळख सिद्ध करण्याच्या प्रयोजनार्थ, अशा व्यक्तीचे अधिप्रमाणन करणे किंवा आधार क्रमांक असल्याचा पुरावा सादर करणे व त्यानुसार देण्यात येणाऱ्या वित्तीय लाभाची रक्कम ही थेट लाभार्थ्यांस त्यांच्या आधार संलग्नीत बँक खात्यात जमा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

१. महाराष्ट्र आधार (वित्तीय व इतर अर्थ सहाय्य, लाभ आणि सेवा यांचे लक्षित वितरण) अधिनियम, २०१६ मधील तरतूदी व संदर्भाधिन क्र. २ येथील अधिसूचनेच्या अधिनतेने सन २०१७-१८ या वर्षापासून सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या अधिपत्याखाली "परिशिष्ट-अ" मध्ये नमूद केलेल्या योजनांतर्गत पात्र अनुसूचित जातीच्या लाभार्थ्यांना अर्थसहाय्य, वित्तीय लाभ किंवा सेवा मिळविण्या साठीची अट म्हणून एखाद्या व्यक्तीची ओळख सिद्ध करण्याच्या प्रयोजनार्थ, अशा व्यक्तीचे अधिप्रमाणन करणे किंवा आधार क्रमांक असल्याचा पुरावा सादर करणे आवश्यक राहील आणि त्यानुसार योजनांतर्गत देय वित्तीय लाभाची रक्कम ही लाभार्थ्यांच्या आधारसंलग्नीत बँक खात्यात थेट जमा करण्यात यावी.

२. सदर प्रयोजनार्थ माहिती व तंत्रज्ञान संचालनालयाकडून केंद्रीभूत थेट लाभ हस्तांतरण प्रणाली (State DBT and Service Portal) : <https://mahadbtt.gov.in> हे संकेतस्थळ विकसित करण्यात आले असून, या संदर्भातील मार्गदर्शक सूचना वेळोवेळी स्वतंत्रपणे निर्गमित करण्याची कार्यवाही करण्यात येईल. सदर State DBT and Service Portal प्रणालीमार्फत प्रथम टप्प्यात "परिशिष्ट-अ" मध्ये नमूद केलेल्या अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती, शिक्षण शुल्क व परीक्षा फी प्रदाने, निर्वाह भत्ता, विद्यावेतने विषयक योजनांतर्गत लाभ मिळण्याकरिता अर्ज करण्यापासून ते रक्कम लाभार्थ्यांच्या बँक खात्यात जमा करण्यापर्यंतच्या सर्व प्रक्रिया राज्यस्तरीय DBT पोर्टलमार्फत करणे अनिवार्य राहील.

३. आता, प्रस्तुत प्रकरणी संदर्भाधिन क्र.४ येथील उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाच्या दिनांक १५.०४.२०१७ रोजीच्या शासन निर्णयामधील तरतूदीनुसार परिशिष्ट-अ मधील योजनेतर्गत अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांची अनुज्ञेय शिष्यवृत्ती, शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्काची प्रतिपूर्ती ही संबंधित विद्यापीठ/शैक्षणिक संस्था/महाविद्यालये/तंत्रनिकेतने यांना करण्याऐवजी शिष्यवृत्ती, शिक्षण शुल्क व परीक्षा फी प्रदाने, निर्वाह भत्ता, विद्यावेतने विषयक लाभाची रक्कम थेट संबंधित विद्यार्थ्यांच्या आधार संलग्नीत बँक खात्यात जमा करण्यात यावी.

४. उपरोक्त शिष्यवृत्ती, शिक्षण शुल्क व परीक्षा फी प्रदाने, निर्वाह भत्ता, विद्यावेतने योजनांचा लाभ अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांना देण्यासाठी संदर्भाधिन ४ येथील उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाच्या दिनांक १५.०४.२०१७ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये निश्चित केल्यानुसार आधार संलग्नीत बायोमेट्रीक उपस्थिती प्रणाली स्थापित करणे संबंधित विद्यापीठ/शैक्षणिक संस्था/महाविद्यालये/ तंत्रनिकेतने यांना बंधनकारक असेल. अशा प्रणालीवर सर्व विद्यार्थ्यांची दैनंदिन उपस्थिती नोंदविणे आवश्यक राहील व उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाने निश्चित केल्यानुसार किमान उपस्थिती असलेल्या विद्यार्थ्यांना सदर योजनांचा लाभ देय राहील.

४.१ याप्रमाणे अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती, शिक्षण शुल्क व परीक्षा फी प्रदाने, निर्वाह भत्ता, विद्यावेतने योजनेतर्गत संबंधित शैक्षणिक वर्षाकरिता मंजूर करण्यात येणारी शिष्यवृत्ती, शिक्षण शुल्क व परीक्षा फी प्रदाने, निर्वाह भत्ता, विद्यावेतने ची रक्कम ही दोन हप्त्यांमध्ये पात्र लाभार्थी विद्यार्थ्यांस मंजूर करण्यात येईल. त्यापैकी सक्षम प्राधिकाऱ्याकडून पहिला हप्ता हा संबंधित शैक्षणिक वर्षातील ३१ ऑगस्टपर्यंत व उर्वरित दुसरा हप्ता ३१ जानेवारीपर्यंत लाभार्थ्यांच्या आधारसंलग्नीत

बँक खात्यात जमा करण्यात येईल व त्याची सूचना DBT पोर्टलद्वारे महाविद्यालयास दिली जाईल. त्यामुळे उपरोक्त मुदतीपूर्वी संबंधित विद्यापीठ/शैक्षणिक संस्था/ महाविद्यालये/तंत्रनिकेतने यांनी कोणत्याही अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांकडून शैक्षणिक प्रवेशाच्या वेळी शिक्षण शुल्काची रक्कम घेऊ नये. तसेच कोणत्याही अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांची आर्थिक पिळवणूक होणार नाही, याची योग्य ती दक्षता घेण्याची जबाबदारी संबंधित शैक्षणिक संस्थेची असेल. सदर सूचनांचे उल्लंघन झाल्याचे आढळून आल्यास संबंधितांविरुद्ध नियमानुसार प्रशासकीय वा शिस्तभंग विषयक कारवाई करण्यात येईल.

४.२ अनुसूचित जातीच्या संबंधित पात्र लाभार्थी विद्यार्थ्यास वरीलप्रमाणे DBT द्वारे पहिल्या हप्त्यात मंजूर रक्कमेच्या ५० % पर्यंत रक्कम प्राप्त होईल. त्यापैकी शिक्षण शुल्कापोटीची मंजूर रक्कम ही संबंधित विद्यार्थ्याने त्याच्या विद्यापीठ/शैक्षणिक संस्था/ महाविद्यालय/ तंत्रनिकेतनास तात्काळ अदा करावी. याबाबतची सर्वस्वी जबाबदारी ही संबंधित विद्यार्थ्यांची असेल.

४.३ अनुसूचित जातीच्या पात्र विद्यार्थ्यास मंजूर रक्कमेच्या उर्वरित दुसऱ्या हप्त्याची ५०% रक्कम अदा करण्याबाबत आणि विद्यार्थ्यांची परीपूर्ण माहिती (data base) ही प्रस्तावित थेट लाभ हस्तांतरण (DBT) पोर्टलशी जोडण्यासाठी उपलब्ध करून देण्याबाबत उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाच्या संदर्भाधिन क्र.४ येथील शासन निर्णयामधील तरतुदीनुसार कार्यवाही करण्यात यावी.

५. शिष्यवृत्ती, शिक्षण शुल्क व परीक्षा फी प्रदाने, निर्वाह भत्ता, विद्यावेतने विषयक योजनांकरीता अनुसूचित जातीच्या पात्र लाभार्थ्यांना अदा करण्यात येणाऱ्या लाभार्थ्या रक्कमेच्या वितरण पध्दती संदर्भातील उपरोक्त बदल वगळता विषयांकित योजनांच्या प्रचलित शासन निर्णयान्वये निर्धारित केलेली अंमलबजावणीची उर्वरित सर्व कार्यपध्दती कायम राहिल.

६. वरील योजनांतर्गत आधार क्रमांक संलग्नित बँक खात्यावर लाभ देण्याबाबतची कार्यवाही करताना लाभार्थ्यांचा आधार क्रमांक, बँक खाते क्रमांक व त्याच्याशी संबंधित कोणतीही वैयक्तिक स्वरूपाची माहिती जाहीरपणे प्रकाशित करू नये, किंवा अशी माहिती ऑनलाईन प्रणालीद्वारे सहजरित्या उपलब्ध होणार नाही, याची खबरदारी घेण्यात यावी. लाभार्थ्यांना लाभ देण्यापुरताच अशा माहितीचा वापर करण्यात यावा, आणि याविषयी केंद्रीय आधार कायदा, २०१६ तसेच माहिती तंत्रज्ञान कायदा, २००० व त्याखालील नियम २०११ मधील तरतुदीचे पालन करून कार्यवाही करण्यात यावी.

७. प्रस्तुत शासन निर्णयाच्या परिशिष्ट-अ मधील अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांकरीता शिष्यवृत्ती, शिक्षण शुल्क व परीक्षा फी प्रदाने, निर्वाह भत्ता, विद्यावेतने विषयक योजनांच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी आयुक्त, समाज कल्याण आयुक्तालय, पुणे यांना "समन्वय अधिकारी" तसेच "आहरण व संवितरण अधिकारी" म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

८. शिष्यवृत्ती, शिक्षण शुल्क व परीक्षा फी प्रदाने, निर्वाह भत्ता, विद्यावेतने विषयक योजनांतर्गत देण्यात येणाऱ्या लाभाची रक्कम अनुसूचित जातीच्या पात्र लाभार्थ्यांच्या आधार संलग्नित बँक खात्यात जमा करण्यासाठी पुढीलप्रमाणे कार्यपध्दती विहित करण्यात येत आहे:-

- (१) परिशिष्ट-अ मध्ये नमूद केलेल्या अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांकरीता शिष्यवृत्ती, शिक्षण शुल्क व परीक्षा फी प्रदाने, निर्वाह भत्ता, विद्यावेतने योजनेच्या लाभासाठी शासनाने वेळोवेळी निश्चित केलेली कार्यपद्धती, अटी, शर्ती व निकष लागू राहतील.
- (२) अर्जदार अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांनी शिष्यवृत्ती, शिक्षण शुल्क व परीक्षा फी प्रदाने, निर्वाह भत्ता, विद्यावेतने योजनेसंदर्भातील ऑनलाईन अर्जासोबत त्यांच्या आधार क्रमांकाबरोबरच आधार संलग्नित बचत बँक खात्याचा तपशिल द्यावा.
- (३) संबंधित विद्यापीठ/शैक्षणिक संस्था/महाविद्यालये/तंत्रनिकेतन/सक्षम प्राधिकारी यांनी सदर योजने संबंधीच्या शासन निर्णयान्वये वेळोवेळी विहीत केलेल्या कार्यपद्धतीनुसार प्राप्त अर्जांची छाननी करावी व डीबीटी पोर्टलवर दर्शविल्याप्रमाणे पुढील कार्यवाही करावी.
- (४) संबंधित विद्यापीठ/शैक्षणिक संस्था/महाविद्यालये/तंत्रनिकेतने यांनी अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांचा प्रवेश निश्चित करतांना त्यांचा आधार क्रमांकाशी (Unique Number) (AISHE Code अथवा विद्यापीठ/शैक्षणिक संस्था/महाविद्यालये/तंत्रनिकेतनने दिलेला नोंदणीकृत क्रमांक) जोडून त्याआधारे विकसित केलेली विद्यार्थ्यांची परिपूर्ण माहिती (Data Base) ही प्रस्तावित DBT पोर्टलशी जोडण्यासाठी त्या-त्या योजनेशी संबंधित जिल्हास्तरावरील सामाजिक न्याय विभागाच्या अधिकाऱ्यांना उपलब्ध करून द्यावी.
- (५) आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय, पुणे यांनी प्रत्येक योजनेकरीता राष्ट्रीयकृत बँकेत एक स्वतंत्र खाते उघडून त्याद्वारे अनुसूचित जातीच्या लाभार्थी विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती, शिक्षण शुल्क व परीक्षा फी प्रदाने, निर्वाह भत्ता, विद्यावेतने विषयक लाभ राज्यस्तरीय DBT पोर्टल मार्फत अदा करण्याची कार्यवाही करावी. सदरील बँक खात्या व्यतिरिक्त इतर कोणतेही खाते जिल्हा/ तालुका/ विभागस्तरावर ठेवण्यात येऊ नये.
- (६) आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय, पुणे यांनी अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांकरीता शिष्यवृत्ती, शिक्षण शुल्क व परीक्षा फी प्रदाने, निर्वाह भत्ता, विद्यावेतने विषयक योजनेची माहिती महाविद्यालयाच्या सांकेतिक क्रमांकासह (Unique Number) विद्यापीठ/शैक्षणिक संस्था/महाविद्यालय/तंत्रनिकेतनचा नोंदणीकृत क्रमांक (AISHE) DBT पोर्टलला जोडण्याची कार्यवाही करावी.
- (७) सदर प्रयोजनार्थ माहिती तंत्रज्ञान संचालनालयाकडून केंद्रीभूत थेट लाभ हस्तांतरण पोर्टल विकसित करण्यात आले असून, यासंदर्भात वेळोवेळी मार्गदर्शक सूचना स्वतंत्रपणे निर्गमित करण्याची कार्यवाही करण्यात येईल. अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांकरीता शिष्यवृत्ती, शिक्षण शुल्क व परीक्षा फी प्रदाने, निर्वाह भत्ता, विद्यावेतने विषयक योजनांसंदर्भातील अर्ज करण्यापासून योजनेच्या लाभाची रक्कम लाभार्थी विद्यार्थ्यांच्या आधार संलग्नित बँक खात्यात जमा करण्यापर्यंतच्या सर्व प्रक्रिये साठी राज्यस्तरीय DBT पोर्टलचा वापर करणे अनिवार्य राहिल.
- (८) अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांकरीता शिष्यवृत्ती, शिक्षण शुल्क व परीक्षा फी प्रदाने, निर्वाह भत्ता, विद्यावेतने विषयक योजनांकरीता लाभार्थ्यांनी त्यांचा आधार क्रमांक हा ऑनलाईन अर्जामध्ये नमूद करणे आवश्यक असेल. तसेच ज्या बँक खात्यात पात्र लाभार्थ्यांना रक्कम

प्राप्त करून घ्यावयाची आहे, असे बँक खाते आधार क्रमांकाशी संलग्न असल्याची संबंधित लाभार्थ्याने खात्री करावी.

(९) उक्त योजनेअंतर्गत सध्या लाभ घेत असलेले व नवीन लाभार्थी विद्यार्थ्यांना यापुढे राज्यस्तरीय DBT पोर्टलवर नव्याने अर्ज करणे अनिवार्य राहिल. या योजनेअंतर्गत अनुसूचित जातीच्या पात्र लाभार्थी विद्यार्थ्यांसाठी शिष्यवृत्ती, शिक्षण शुल्क व परीक्षा फी प्रदाने, निर्वाह भत्ता, विद्यावेतने विषयक रक्कम अदा करतेवेळी लाभार्थी विद्यार्थी, अभ्यासक्रम व विद्यापीठ/शैक्षणिक संस्था/ महाविद्यालय/तंत्रनिकेतन निहाय सविस्तर यादी आयुक्त, समाजकल्याण, पुणे यांना त्वरेने उपलब्ध करून देण्याची जबाबदारी संचालक, तंत्र शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई, संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन संचालनालय, मुंबई, संचालक (शिक्षण) महाराष्ट्र कृषी व शैक्षणिक संशोधन परिषद, पुणे यांची असेल. तसेच सदर यादी विभागाच्या/ आयुक्तालयाच्या संकेतस्थळावर न चुकता प्रसिध्द करण्याची जबाबदारी आयुक्त, समाजकल्याण, पुणे यांची राहिल.

९. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक क्रमांक २०१७०८०७१७०८१९२८२२ असा आहे. सदरचे आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नांवाने,

Dinesh Ramchandra
Dingle

Digitally signed by Dinesh Ramchandra Dingle
DN: cn=D, o=Government of Maharashtra, ou=Social Justice
and Special Assistance Department, postalCode=400012,
st=Maharashtra,
2.5.4.20=66122011c0b4y30274561c7f1c17a0a30467
0b4646021b8460f1ba, c=Dinesh Ramchandra Dingle
Date: 2017.08.08 11:29:17 +05'30'

(दि. रा. डिंगळे)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई
- २) मा. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ३) मा. विरोधी पक्ष नेता, विधानसभा / विधान परिषद, विधानमंडळ, मुंबई
- ४) मा. मंत्री, सामाजिक न्याय यांचे खाजगी सचिव
- ५) मा. राज्यमंत्री, सामाजिक न्याय यांचे खाजगी सचिव
- ६) अपर मुख्य सचिव, वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ७) प्रधान सचिव, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ८) प्रधान सचिव, कृषी व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ९) प्रधान सचिव, माहिती व तंत्रज्ञान विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १०) सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ११) आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १२) संचालक, वैद्यकीय शिक्षण संचालनालय, मुंबई
- १३) संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १४) संचालक (शिक्षण) महाराष्ट्र कृषी व शैक्षणिक संशोधन परिषद, पुणे
- १५) संचालक, माहिती व तंत्रज्ञान संचालनालय, मुंबई

- १६) संचालक, लेखा व कोषागारे संचालनालय, मुंबई
- १७) सर्व सन्माननीय विधानसभा / विधान परिषद सदस्य, विधानमंडळ, मुंबई
- १८) कुलगुरु, सर्व विद्यापीठे, महाराष्ट्र राज्य
- १९) प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मुंबई
- २०) महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई (प्रसिध्दीसाठी)
- २१) सर्व जिल्हाधिकारी
- २२) मा. मुख्य सचिव यांचे वरीष्ठ स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
- २३) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) १/२ मुंबई/नागपूर
- २४) महानलेखापाल (लेखा परीक्षा) १/२ मुंबई/नागपूर
- २५) निवड नस्ती / शिक्षण-१

परिशिष्ट - अ

अ.क्र.	योजनांची नावे
१	भारत सरकार मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती योजना.
२	राज्य शासनाची मॅट्रिकोत्तर शिक्षण फी परिक्षा फी प्रतीपुर्ती योजना.
३	राजर्षी शाहू महाराज गुणवत्ता शिष्यवृत्ती योजना (इ. ११ वी १२ वी).
४	सैनिक शाळेतील विद्यार्थ्यांना निर्वाह भत्ता योजना.
५	राज्य शासनाची मॅट्रिकपुर्व शिक्षण फी परिक्षा फी प्रतीपुर्ती योजना.
६	अस्वच्छ व्यवसायात काम करणाऱ्या पालकांच्या मुलांना मॅट्रिकपुर्व शिष्यवृत्ती योजना.
७	इयत्ता ९ वी व १० वी च्या अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांना केंद्र शासनाची मॅट्रिकपुर्व शिष्यवृत्ती योजना.
८	सावित्रीबाई फुले शिष्यवृत्ती योजना (इयत्ता ५ वी ते ७ वी व इयत्ता ८ वी ते १० वी.)
९	माध्यमिक शाळेतील ५ वी ते १० वी तील विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती योजना.
१०	भारतरत्न डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर स्वाधार योजना.

विमुक्त जाती भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग या विभागातील विद्यार्थी, विद्यार्थीनी, शाळा, विद्यालय, संस्था, महाविद्यालय, विद्यापीठ इ. यांना मिळणाऱ्या शिक्षण फी, परीक्षा फी व निर्वाह भत्ता, शैक्षणिक पाठ्यक्रम/कोर्सेस व इतर बाबत तक्रार निवारण करण्यासाठी करावयाच्या अपील/पुनर्विलोकन अशी अर्धन्यायिक स्वरूपाची व्यवस्था निर्माण करणे.

महाराष्ट्र शासन
विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण विभाग
शासन निर्णय क्र. विभशा-२०१८/प्र.क्र.१३५ / शिक्षण
मंत्रालय, विस्तार भवन, मुंबई-३२
दि. १९ जून, २०१८

वाचा :- विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण विभाग, शासन निर्णय क्र. विभशा-२०१७/प्र.क्र.२६६/
विजाभज-२, दि. ०३/१०/२०१७

प्रस्तावना :-

राज्यात विमुक्त जाती व भटक्या जमातीच्या विशेष मागास प्रवर्गातील विद्यार्थी, विद्यार्थीनी, शाळा, विद्यालय, महाविद्यालय इ. यांना मिळणाऱ्या शिष्यवृत्ती, शिक्षण फी, परीक्षा फी व निर्वाह भत्त्याबाबत विद्यार्थ्यांसाठी शासनाने वेळोवेळी विहित केलेल्या अटी व शर्ती नुसार देण्यात येणाऱ्या शिक्षण फी, परीक्षा फी व निर्वाह भत्ता प्रचलित नियमानुसार विहित पद्धतीने देण्यात येत आहे. प्रचलित नियमानुसार विहित पद्धतीने शिक्षण फी, परीक्षा फी व निर्वाह भत्ता अनुज्ञेय आहेत. याबाबतची प्रकरणे प्रादेशिक संचालनालय व राज्यस्तरावर प्रलंबित राहतात. त्या अनुषंगाने मा. उच्च न्यायालयात या विषयी प्रलंबित असलेल्या याचिकांची संख्या सुद्धा मोठ्या प्रमाणावर निर्माण होत आहेत. सदर याचिकांचा निपटारा व त्यावर योग्य ती न्यायीक कार्यवाही करण्यासाठी शासनाचा वेळ, पैसा व मनुष्यबळाचा वापर होत असल्यामुळे, त्याचा प्रादेशिक संचालनालय व शासनाच्या नियमित कामकाजावर विपरीत परिणाम होत आहे. शासनाचे दृष्टीने ही बाब निश्चितच भुषणावह नाही.

विमुक्त जाती, भटक्या जमाती इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग या विभागातील शासन मान्यता प्राप्त अनुदानित आश्रमशाळा / निवासीशाळा/विद्यानिकेतन या मधील कर्मचाऱ्यांच्या तक्रारींचे अथवा अन्यायांचे निवारण करण्यासाठी करावयाच्या अपील/पुनर्विलोकन अशी अर्धन्यायिक स्वरूपाची व्यवस्था शासन निर्णय विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण विभाग क्र. विभशा-२०१८/ प्र.क्र.२६६/ विजाभज-२, दि. ०३/१०/२०१७ अन्वये करण्यात आली आहे. त्याच धर्तीवर या विभागाच्या विमुक्त जाती व भटक्या जमातीच्या विशेष मागास प्रवर्गातील विद्यार्थी, विद्यार्थीनी, शाळा, विद्यालय, महाविद्यालय, विद्यापीठ इ. यांना मिळणाऱ्या शिष्यवृत्ती, शिक्षण फी, परीक्षा फी व निर्वाह भत्ता शैक्षणिक पाठ्यक्रम व इतर कोर्सेस इ. बाबतच्या तक्रारींचा निपटारा करण्यासाठी अर्धन्यायिक स्वरूपाची व्यवस्था निर्माण करणे आवश्यकता वाटते. त्यामुळे संबंधित विद्यार्थी, विद्यार्थीनी, शाळा, विद्यालय, संस्था, महाविद्यालय, विद्यापीठ इ. यांना मिळणाऱ्या शिक्षण फी, परीक्षा फी व निर्वाह भत्ता, शैक्षणिक पाठ्यक्रम/कोर्सेस व इतर बाबत थेट न्यायालयात याचिका दाखल करतात.

या बाबींचा सर्वेकष विचार करून या विभागाच्या विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्गाचे विद्यार्थी, विद्यार्थिनी, शाळा, विद्यालय, महाविद्यालय, विद्यापीठ इ. यांना मिळणाऱ्या शिक्षण फी, परीक्षा फी व निर्वाह भत्ता, शैक्षणिक पाठ्यक्रम/कोर्सेस व इतर बाबींसंदर्भात त्यांना प्रशासकीय पातळीवरच न्याय मिळवून देण्याकरीता सक्षम प्राधिकारी यांचेकडे दाद मागण्यासाठी अपील/पुनर्विलोकन करण्याचे अधिकार प्रदान करण्याची व पर्यायाने प्रशासकीय पातळीवरील न्यायालयीन प्रकरणात घट करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

राज्यातील विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्गाचे विद्यार्थी, विद्यार्थिनी, शाळा, विद्यालय, महाविद्यालय इ. यांना मिळणाऱ्या शिक्षण फी, परीक्षा फी, व निर्वाह भत्ता शैक्षणिक पाठ्यक्रम/कोर्सेस किंवा इतर विषयाबाबीसंदर्भात कोणत्याही प्रकारची तक्रार, निवेदन व इतर बाबी निवारण करण्यासाठी व त्याला न्यायाकरिता दाद मागता यावी, याकरिता सक्षम प्राधिकरणाकडे अपील/पुनर्विलोकन दाखल करण्याची तरतूद उपलब्ध करून देण्यात येत आहे. त्यामुळे या विभागातर्गत विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्गाचे विद्यार्थी, विद्यार्थिनी, शाळा, विद्यालय, महाविद्यालय इ. यांना मिळणाऱ्या शिक्षण फी, परीक्षा फी व निर्वाह भत्ता शैक्षणिक पाठ्यक्रम/कोर्सेस किंवा इतर कोणत्याही तक्रारीवर दाद मागण्यासाठी त्यांना खालील प्राधिकरणाकडे अपील/पुनर्विलोकन करण्याची तरतूद उपलब्ध करून देण्यात येत आहे:-

१. विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्गाचे विद्यार्थी, विद्यार्थिनी, शाळा, विद्यालय, महाविद्यालय, विद्यापीठ इ. यांना मिळणाऱ्या शिक्षण फी, परीक्षा फी व निर्वाह भत्ता, शैक्षणिक पाठ्यक्रम/कोर्सेस इ. बाबतच्या तक्रारी असल्यास अशा विद्यार्थी, विद्यार्थिनी, शाळा, विद्यालय, संस्था/महाविद्यालय, विद्यापीठ इ. यांनी प्रथमतः संबंधित प्रादेशिक उपायुक्त/ प्रादेशिक संचालक विजाभज, इमाव व विमाप्र यांचेकडे दाद मागावी. संबंधित प्रादेशिक उपायुक्त, समाजकल्याण यांनी अशा प्रकारचे निवेदन, तक्रारी किंवा अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर त्यावर ३० दिवसांचे आत निर्णय घेवून आपला निर्णय सर्व संबंधितांना कळवावा.
२. प्रादेशिक उपायुक्त, समाजकल्याण यांनी ३० दिवसात निर्णय दिला नाही तर किंवा प्रादेशिक उपायुक्त, समाजकल्याण यांच्या निर्णयाने संबंधिताचे समाधान न झाल्यास त्यावर संचालक, विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचेकडे प्रथम अपील सादर करता येईल. संचालक, विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण संचालनालय, पुणे यांनी त्यांचेकडे १५ दिवसात प्रथम अपील दाखल करावे व प्राप्त अपीलावर संचालक, विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण संचालकनालय, पुणे यांनी ३० दिवसात निर्णय द्यावा.
३. संचालक, विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण, पुणे यांनी ३० दिवसात निर्णय न दिल्यास किंवा संचालक, विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण यांच्या संबंधिताचे निर्णयावर समाधान न झाल्यास संचालकांच्या निर्णयाच्या अनुषंगाने त्या निर्णयाविरुद्ध सचिव/ प्रधान सचिव / अ.मु.स, विजाभज, इमाव व विमाप्र

कल्याण विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचेकडे निर्णयाचे तारखेपासून १५ दिवसांचे आत द्वितीय अपील करता येईल. सचिव, विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण, यांनी सदर अपीलावर नियमानुसार सुनावणी घेऊन अपील प्राप्त झाल्याच्या तारखेपासून ६० दिवसात योग्य ती कार्यवाही करून अपीलावर निर्णय देणे बंधनकारक राहील.

४. सचिव/प्रधान सचिव/अपर मुख्य सचिव, विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांनी दिलेल्या निर्णयाने संबंधिताचे समाधान न झाल्यास त्या निर्णयाविरुद्ध या विभागाचे मा.मंत्री, (विजाभज) महोदयांकडे फेरनिरीक्षण (Review) साठी अर्ज/निवेदन करता येईल व मा.मंत्री (विजाभज) त्यांनी घेतलेला निर्णय अंतीम असेल.
५. संबंधित विद्यार्थी, विद्यार्थिनी, शाळा, विद्यालय, संस्था, महाविद्यालय, विद्यापीठ इ. त्यांना सर्वप्रथम उपलब्ध करून दिलेल्या अर्धन्यायिक (Quasi-Judicial) व्यवस्थेचा उपयोग करावा. तसेच शक्यतो न्यायालयात याचिका दाखल करण्यापूर्वी वरील नैसर्गिक न्यायतत्वाप्रमाणे केलेल्या अर्धन्यायिक स्वरूपाच्या तरतुदीचा उपयोग करून घ्यावा आणि नंतरच मा. न्यायालयात याचिका दाखल करावी.
३. त्याचप्रमाणे सर्व संबंधित क्षेत्रीय कार्यालयांनी सदरील आदेश राज्यातील सर्व संबंधिताचे निदर्शनास आणून द्यावेत.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१८०६१९१७३९३३०१२२ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

Bhaurao
Raghunath
Gavit

(भा.र.गावित)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत -

१. मा.राज्यपालाचे सचिव, राजभवन, मुंबई
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
३. मा.मंत्री, विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण यांचे खाजगी सचिव.
४. मा.राज्यमंत्री, विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण यांचे खाजगी सचिव.
५. सचिव, विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण यांचे स्वीय सहाय्यक.
६. संचालक, विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण, संचालनालय, पुणे
७. आयुक्त, समाज कल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
८. आयुक्त, अपंग कल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
९. विभागातील सर्व सहसचिव/उपसचिव/अवर सचिव.

Fee Approval 2018-19

Sr. No	Course Name	COURSE YEAR	Aided / Unaided									Grand Total
				ADMISSION PROCESSING FEE	DOCUMENT VERIFICATION FEES	I. CARD FEES	Disaster Relief Fund	Group Insurance Fees	Student Welfare Fund	V.C.Fund	E-SUVIDHA	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	B.COM	1 YEAR	Aided	200	400	50	10	20	50	20	50	800
		2 YEAR		200	400	50	10	20	50	20	50	800
		3 YEAR		200	400	50	10	20	50	20	50	800
1	B.COM	1 YEAR	Unaided	200	400	50	10	20	50	20	50	800
		2 YEAR		200	400	50	10	20	50	20	50	800
		3 YEAR		200	400	50	10	20	50	20	50	800
2	B.A.	1 YEAR	Aided	200	400	50	10	20	50	20	50	800
		2 YEAR		200	400	50	10	20	50	20	50	800
		3 YEAR		200	400	50	10	20	50	20	50	800
2	B.A.	1 YEAR	Unaided	200	400	50	10	20	50	20	50	800
		2 YEAR		200	400	50	10	20	50	20	50	800
		3 YEAR		200	400	50	10	20	50	20	50	800
3	B.SC	1 YEAR	Aided	200	400	50	10	20	50	20	50	800
		2 YEAR		200	400	50	10	20	50	20	50	800
		3 YEARS		200	400	50	10	20	50	20	50	800
3	B.SC	1 YEAR	Unaided	200	400	50	10	20	50	20	50	800
		2 YEAR		200	400	50	10	20	50	20	50	800
		3 YEARS		200	400	50	10	20	50	20	50	800
4	B.SC. (BIOTECHNOLOGY)	1 YEAR	Unaided	200	400	50	10	20	50	20	50	800
		2 YEAR		200	400	50	10	20	50	20	50	800
		3 YEAR		200	400	50	10	20	50	20	50	800
5	B.SC.(COMPUTER SCIENCE)	1 YEAR	Unaided	200	400	50	10	20	50	20	50	800
		2 YEAR		200	400	50	10	20	50	20	50	800
		3 YEAR		200	400	50	10	20	50	20	50	800
6	B.SC.(INFORMATION TECHNOLOGY)	1 YEAR	Unaided	200	400	50	10	20	50	20	50	800
		2 YEAR		200	400	50	10	20	50	20	50	800
		3 YEAR		200	400	50	10	20	50	20	50	800
7	B.M.S.	1 YEAR	Unaided	200	400	50	10	20	50	20	50	800
		2 YEAR		200	400	50	10	20	50	20	50	800
		3 YEAR		200	400	50	10	20	50	20	50	800
8	B.M.M.	1 YEAR	Unaided	200	400	50	10	20	50	20	50	800
		2 YEAR		200	400	50	10	20	50	20	50	800
		3 YEAR		200	400	50	10	20	50	20	50	800
9	B.COM(BANKING AND INSURANCE)	1 YEAR	Unaided	200	400	50	10	20	50	20	50	800
		2 YEAR		200	400	50	10	20	50	20	50	800
		3 YEAR		200	400	50	10	20	50	20	50	800
10	B.COM(ACCOUNTING AND TAXATION)	1 YEAR	Unaided	200	400	50	10	20	50	20	50	800
		2 YEAR		200	400	50	10	20	50	20	50	800
		3 YEAR		200	400	50	10	20	50	20	50	800
11	B.COM(FINANCIAL)	1 YEAR	Unaided	200	400	50	10	20	50	20	50	800
		2 YEAR		200	400	50	10	20	50	20	50	800

Sr No.	Course Name	COUR SE YEAR	Aide d/ Unai ded	Tuition Exam OTHER FEE																			Grand Total		
				GOVERN MENT/ UNAI D COLLEGE STUDEN T	GENERA L MAGAS MENT VARI G	EXTRA CURRIC ULAR ACTIV ITIES	LABOR ATORY FEES	LIBRAR Y FEE	GYMNA STICS FEE	ADMISS ION PROCES SING FEE	MAGA ZINE	UNIVER SITY SPORTS AND CULTU RAL ACTIV ITIES	DEVELO PMENT FEE	UTIL ITY	COMPU TER/INT ERNET	INDUST RIAL VISIT FEE	E- SUID HA	E- CHANG ESS	PROJEC T DESSER TATIO N FEE	REGIST RATIO N FEE	TOTAL Other Fee				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	(5+6+24)	
1	B.COM	1 YEAR	Aide	800	2000	220	250	0	200	200	0	100	30	500	250	0	0	0	20	0	0	0	1770	4570	
		2 YEAR	d	800	2000	0	250	0	200	200	0	100	30	500	250	0	0	0	20	0	0	0	1550	4350	
		3 YEAR	d	800	2000	0	250	0	200	200	0	100	30	500	250	0	0	0	20	0	0	0	1550	4350	
1	B.COM	1 YEAR	Unai	3000	2000	220	250	0	200	400	0	100	30	500	250	0	0	0	20	0	0	0	1970	6970	
		2 YEAR	ded	3000	2000	0	250	0	200	400	0	100	30	500	250	0	0	0	20	0	0	0	1750	6750	
		3 YEAR	ded	3000	2000	0	250	0	200	400	0	100	30	500	250	0	0	0	20	0	0	0	1720	6720	
2	B.A.	1 YEAR	Aide	800	2000	220	250	0	200	200	0	100	30	500	250	0	0	0	20	0	0	0	1770	4570	
		2 YEAR	d	800	2000	0	250	0	200	200	0	100	30	500	250	0	0	0	20	0	0	0	1550	4350	
		3 YEAR	d	800	2000	0	250	0	200	200	0	100	30	500	250	0	0	0	20	0	0	0	1550	4350	
2	B.A.	1 YEAR	Unai	3000	2000	220	250	0	200	400	0	100	30	500	250	0	0	0	20	0	0	0	1970	6970	
		2 YEAR	ded	3000	2000	0	250	0	200	400	0	100	30	500	250	0	0	0	20	0	0	0	1750	6750	
		3 YEAR	ded	3000	2000	0	250	0	200	400	0	100	30	500	250	0	0	0	20	0	0	0	1750	6750	
3	B.SC	1 YEAR	Aide	800	2000	220	250	0	200	200	0	100	30	500	250	600	0	0	0	20	0	0	0	2950	5750
		2 YEAR	d	800	2000	0	250	0	200	200	0	100	30	500	250	0	0	0	20	0	0	0	2770	10770	
		3 YEAR	d	800	2000	0	250	0	200	200	0	100	30	500	250	0	0	0	20	0	0	0	2550	10550	
3	B.SC.	1 YEAR	Unai	6000	2000	220	250	0	200	400	0	100	30	500	250	0	0	0	20	0	0	0	2550	10550	
		2 YEAR	ded	6000	2000	0	250	0	200	400	0	100	30	500	250	0	0	0	20	0	0	0	2550	10550	
		3 YEAR	ded	6000	2000	0	250	0	200	400	0	100	30	500	250	0	0	0	20	0	0	0	2550	10550	
4	B.S.C. (BIOTECH NOLOGY)	1 YEAR	Unai	16000	2000	220	250	0	200	400	0	50	30	500	250	0	0	0	20	0	0	0	6820	24820	
		2 YEAR	ded	18000	2000	0	250	0	200	400	0	50	30	500	250	0	0	0	20	0	0	0	6600	26600	
		3 YEAR	ded	20000	2000	0	250	0	200	400	0	50	30	500	250	0	0	0	20	0	0	0	6600	26600	
5	B.S.C.(CO MPUTER SCIENCE)	1 YEAR	Unai	16000	2000	220	250	0	200	400	0	50	30	500	250	2000	500	0	20	0	0	0	7820	25820	
		2 YEAR	ded	18000	2000	0	250	0	200	400	0	50	30	500	250	2000	500	0	20	0	0	0	7600	27600	
		3 YEAR	ded	20000	2000	0	250	0	200	400	0	50	30	500	250	2000	500	0	20	0	0	0	7600	27600	
6	B.S.C.(INFO RMATION TECHNOL OGY)	1 YEAR	Unai	10000	2000	220	250	0	200	400	0	100	30	500	250	1000	500	0	20	0	0	0	10470	22470	
		2 YEAR	ded	10000	2000	0	250	0	200	400	0	100	30	500	250	1500	500	0	20	0	0	0	10750	22750	
		3 YEAR	ded	10000	2000	0	250	0	200	400	0	100	30	500	250	2500	500	0	20	0	0	0	11750	23750	
7	B.M.S.	1 YEAR	Unai	10000	2000	220	250	0	200	400	0	100	30	500	250	1000	500	0	20	0	0	0	4570	16570	
		2 YEAR	ded	10000	2000	0	250	0	200	400	0	100	30	500	250	1000	500	0	20	0	0	0	4350	16350	
		3 YEAR	ded	10000	2000	0	250	0	200	400	0	100	30	500	250	1000	500	0	20	0	0	0	4350	16350	
8	B.M.M.	1 YEAR	Unai	10000	2000	220	250	0	200	400	0	100	30	500	250	1000	500	0	20	0	0	0	4570	16570	
		2 YEAR	ded	10000	2000	0	250	0	200	400	0	100	30	500	250	1000	500	0	20	0	0	0	4350	16350	
		3 YEAR	ded	10000	2000	0	250	0	200	400	0	100	30	500	250	1000	500	0	20	0	0	0	4350	16350	

9	B.COM/BA 1 YEAR	Unaid	10000	2000	220	250	1000	600	400	0	100	30	500	250	2000	500	0	20	0	0	0	5870	17870
	NING	Unaid	10000	2000	0	250	1000	600	400	0	100	30	500	250	1000	500	0	20	0	0	0	4650	16650
	AND	3 YEAR	10000	2000	0	250	1000	600	400	0	100	30	500	250	1000	500	0	20	0	0	0	4650	16650
10	B.COM/AC 1 YEAR	Unaid	10000	2000	220	250	1000	600	400	0	100	30	500	250	1000	500	0	20	0	0	0	4870	16870
	COUNTIN	2 YEAR	10000	2000	0	250	1000	600	400	0	100	30	500	250	1000	500	0	20	0	0	0	4650	16650
	G AND	3 YEAR	10000	2000	0	250	1000	600	400	0	100	30	500	250	1000	500	0	20	0	0	0	4650	16650
11	B.COM/BI 1 YEAR	Unaid	10000	2000	220	250	1000	600	400	0	100	30	500	250	1000	500	0	20	0	0	0	4870	16870
	NANCAL	2 YEAR	10000	2000	0	250	1000	600	400	0	100	30	500	250	1000	500	0	20	0	0	0	4650	16650
	MARKET	3 YEAR	10000	2000	0	250	1000	600	400	0	100	30	500	250	1000	500	0	20	0	0	0	4650	16650
12	M.PHIL 1 YEAR	Aided	3000	600	0	250	5000	1000	200	0	100	30	500	250	500	0	0	20	0	0	0	4650	16650
	(ARTS)	2 YEAR	3000	600	0	250	5000	1000	200	0	100	30	500	250	500	0	0	20	0	0	0	4650	16650
13	PH.D.(ARTS) 1 YEAR	Aided	6000	600	0	5000	1000	1000	200	0	100	30	500	250	1000	0	0	20	0	0	0	9850	13450
			6000	600	0	5000	1000	1000	200	0	100	30	500	250	1000	0	0	20	0	0	0	9125	15725
14	M.SC. (BIOTECH	1 YEAR	15000	3000	0	250	20000	1000	400	0	100	30	500	250	500	0	0	20	0	0	0	25050	43050
	NOLOGY	2 YEAR	15000	3000	0	250	20000	1000	400	0	100	30	500	250	500	0	0	20	0	0	0	25050	43050
15	M.SC. (BIOANAL	1 YEAR	15000	3000	0	250	20000	1000	400	0	100	30	500	250	500	0	0	20	0	0	0	25050	43050
	YTICAL	2 YEAR	15000	3000	0	250	20000	1000	400	0	100	30	500	250	500	0	0	20	0	0	0	25050	43050
16	M.SC. (HERBAL	1 YEAR	15000	3000	0	250	20000	1000	400	0	100	30	500	250	500	0	0	20	0	0	0	25050	43050
	SCIENCE	2 YEAR	15000	3000	0	250	20000	1000	400	0	100	30	500	250	500	0	0	20	0	0	0	25050	43050
17	M.SC.(ENV	1 YEAR	15000	3000	0	250	20000	1000	400	0	100	30	500	250	500	0	0	20	0	0	0	25050	43050
	IRONMEN	2 YEAR	15000	3000	0	250	20000	1000	400	0	100	30	500	250	500	0	0	20	0	0	0	25050	43050
18	M.SC.(CHE	1 YEAR	15000	3000	0	250	15000	1000	400	0	100	30	500	250	500	0	0	20	0	0	0	25050	43050
	MISTRY	2 YEAR	15000	3000	0	250	15000	1000	400	0	100	30	500	250	500	0	0	20	0	0	0	20050	38050
19	M.SC.(MIC	1 YEAR	15000	3000	0	250	15000	1000	400	0	100	30	500	250	500	0	0	20	0	0	0	25050	43050
	ROBIOLO	2 YEAR	15000	3000	0	250	15000	1000	400	0	100	30	500	250	500	0	0	20	0	0	0	20050	38050
20	M.SC.(BIO	1 YEAR	15000	3000	0	250	15000	1000	400	0	100	30	500	250	500	0	0	20	0	0	0	25050	43050
	CHEMISTR	2 YEAR	15000	3000	0	250	15000	1000	400	0	100	30	500	250	500	0	0	20	0	0	0	20050	38050
21	M.SC.(CO	1 YEAR	15000	3000	0	250	15000	1000	400	0	100	30	500	250	500	0	0	20	0	0	0	25050	43050
	MPUTER	2 YEAR	15000	3000	0	250	15000	1000	400	0	100	30	500	250	500	0	0	20	0	0	0	19550	37550
22	M.SC.(INF	1 YEAR	15000	3000	0	250	15000	1000	400	0	100	30	500	250	500	0	0	20	0	0	0	25050	43050
	ORNATIO	2 YEAR	15000	3000	0	250	15000	1000	400	0	100	30	500	250	500	0	0	20	0	0	0	19550	37550
23	M.SC.(BY	1 YEAR	3000	3000	0	250	10000	1000	400	0	100	30	500	250	1000	0	0	20	0	0	0	25050	43050
	RESEARCH	2 YEAR	3000	3000	0	250	10000	1000	400	0	100	30	500	250	1000	0	0	20	0	0	0	15550	21550
24	M.SC.	1 YEAR	1000	3000	0	250	6000	1000	200	0	100	30	500	250	500	0	0	20	0	0	0	850	13725
		2 YEAR	1000	3000	0	250	6000	1000	200	0	100	30	500	250	500	0	0	20	0	0	0	10850	14850
25	M.COM (E-	1 YEAR	15000	3000	0	250	10000	1000	400	0	100	30	500	250	500	0	0	20	0	0	0	16050	34050
	COMMER	2 YEAR	15000	3000	0	250	10000	1000	400	0	100	30	500	250	500	0	0	20	0	0	0	16050	34050
26	M.COM	1 YEAR	1000	3000	0	250	0	1000	200	0	100	30	500	250	1500	0	0	20	0	0	0	800	8675
	(ADVANCE	2 YEAR	1000	3000	0	250	0	1000	200	0	100	30	500	250	1500	0	0	20	0	0	0	3850	7850
26	M.COM(A	1 YEAR	6000	3000	0	250	0	1000	400	0	100	30	500	250	1500	0	0	20	0	0	0	800	13875
	DVANCED	2 YEAR	6000	3000	0	250	0	1000	400	0	100	30	500	250	1500	0	0	20	0	0	0	4050	13050

27	PH.D. (SCIENCE)	1 YEAR	Aided	4000	1200		250	12000	1000	200	0	100	30	500	250	500	0	0	20	0	1000	25	15875	21075
28	PH.D. (M.MERCE)	2 YEAR	Unaid	4000	1200		250	0	3000	200	200	100	30	1000	250	1000	0	50	20	0	1000	25	7125	5200
29	M.Sc (PHYSICS)	1 YEAR	Unaid	15000	3000		250	5000	1000	400	200	100	30	500	250	500	0	50	20	0	1000	25	9325	16325
30	M.Sc (MATH)	2 YEAR	Unaid	15000	3000		250	5000	1000	400	0	100	30	500	250	500	0	50	20	0	1000	25	9325	27325
31	M.Sc (STATISTICS)	1 YEAR	Unaid	15000	3000		250	5000	1000	400	200	100	30	500	250	500	0	50	20	0	1000	25	9325	27325
32	M.Sc (GEOLOGY)	2 YEAR	Unaid	15000	3000		250	5000	1000	400	200	100	30	500	250	500	0	50	20	0	1000	25	9325	27325
33	M.A.	1 YEAR	Aided	1000	3000		250	0	1000	200	200	100	30	500	250	500	0	50	20	0	1000	25	4125	8125
33	M.A.	2 YEAR	Unaid	1000	3000		250	0	1000	200	0	100	30	500	250	500	0	50	20	0	1000	25	2900	6900
33	M.A.	2 YEAR	Unaid	3000	3000		250	0	1000	400	200	100	30	500	250	500	0	50	20	0	1000	25	4325	10325
33	M.A.	2 YEAR	Unaid	3000	3000		250	0	1000	400	0	100	30	500	250	500	0	50	20	0	1000	25	3100	9100

Grand Total																									
Sr. No.	Course Name	COURSE YEAR	Aide d / Unaided	Tuition		OTHER FEE																Grand Total			
				GOVERNMENT / AIDED / UNDAID STUDENT COLLEGE FEE	GENERAL / MAGAS VARY STUDENT	ENROLMENT FEE	EXTRA CURRICULAR ACTIVITIES	LABORATORY FEE	LIBRARY FEE	GYMNASIUM / AA FEE	ADMISSION PROCESS FEE	MAGAZINE AND CULTURAL ACTIVITIES	UNIVERSITY SPORTS DEVELOPMENT FEE	UTILITY FEE	COMPUTER / INTERNET FEE	INDUSTRIAL VISIT FEE	E-SUID HA	E-CHARGES	PROJECT / DESSERTATION FEE	REGISTRATION FEE	REGISTRATION RATIO		TOTAL Other Fee		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	(5+6+24)	
1	B.COM	1 YEAR	Aide d	800	2000	220	250	0	200	200	0	100	30	500	250	0	0	0	20	0	0	0	0	1770	4570
		2 YEAR	Unaided	800	2000	0	250	0	200	200	0	100	30	500	250	0	0	0	20	0	0	0	0	1550	4350
		3 YEAR	Unaided	800	2000	0	250	0	200	200	0	100	30	500	250	0	0	0	20	0	0	0	0	1550	4350
1	B.COM	1 YEAR	Unaided	3000	2000	220	250	0	200	400	0	100	30	500	250	0	0	0	20	0	0	0	0	1970	6970
		2 YEAR	Unaided	3000	2000	0	250	0	200	400	0	100	30	500	250	0	0	0	20	0	0	0	0	1750	6750
		3 YEAR	Unaided	3000	2000	0	250	0	200	400	0	100	30	500	250	0	0	0	20	0	0	0	0	1720	6720
2	B.A.	1 YEAR	Aide d	800	2000	220	250	0	200	200	0	100	30	500	250	0	0	0	20	0	0	0	0	1770	4570
		2 YEAR	Unaided	800	2000	0	250	0	200	200	0	100	30	500	250	0	0	0	20	0	0	0	0	1550	4350
		3 YEAR	Unaided	800	2000	0	250	0	200	200	0	100	30	500	250	0	0	0	20	0	0	0	0	1550	4350
2	B.A.	1 YEAR	Unaided	3000	2000	220	250	0	200	400	0	100	30	500	250	0	0	0	20	0	0	0	0	1970	6970
		2 YEAR	Unaided	3000	2000	0	250	0	200	400	0	100	30	500	250	0	0	0	20	0	0	0	0	1750	6750
		3 YEAR	Unaided	3000	2000	0	250	0	200	400	0	100	30	500	250	0	0	0	20	0	0	0	0	1750	6750
3	B.SC	1 YEAR	Aide d	800	2000	220	250	800	200	200	0	100	30	500	250	600	0	0	20	0	0	0	0	3170	5970
		2 YEAR	Unaided	800	2000	0	250	800	200	200	0	100	30	500	250	600	0	0	20	0	0	0	0	2950	5750
		3 YEAR	Unaided	800	2000	0	250	800	200	200	0	100	30	500	250	600	0	0	20	0	0	0	0	2950	5750
3	B.SC	1 YEAR	Unaided	6000	2000	220	250	800	200	200	0	100	30	500	250	0	0	0	20	0	0	0	0	2770	10770
		2 YEAR	Unaided	6000	2000	0	250	800	200	200	0	100	30	500	250	0	0	0	20	0	0	0	0	2550	10550
		3 YEAR	Unaided	6000	2000	0	250	800	200	200	0	100	30	500	250	0	0	0	20	0	0	0	0	2550	10550
4	B.SC. (BIOTECHNOLOGY)	1 YEAR	Unaided	16000	2000	220	250	4000	600	400	0	50	30	500	250	0	500	0	20	0	0	0	0	6820	24820
		2 YEAR	Unaided	16000	2000	0	250	4000	600	400	0	50	30	500	250	0	500	0	20	0	0	0	0	6600	26600
		3 YEAR	Unaided	20000	2000	0	250	4000	600	400	0	50	30	500	250	0	500	0	20	0	0	0	0	6600	28600
5	B.SC. (COMPUTER SCIENCE)	1 YEAR	Unaided	16000	2000	220	250	3000	600	400	0	50	30	500	250	2000	500	0	20	0	0	0	0	7820	25820
		2 YEAR	Unaided	18000	2000	0	250	3000	600	400	0	50	30	500	250	2000	500	0	20	0	0	0	0	7600	27600
		3 YEAR	Unaided	20000	2000	0	250	3000	600	400	0	50	30	500	250	2000	500	0	20	0	0	0	0	7600	29600
6	B.SC. (INFO RMATION TECHNOLOGY)	1 YEAR	Unaided	10000	2000	220	250	6000	1200	400	0	100	30	500	250	1500	500	0	20	0	0	0	0	8880	22470
		2 YEAR	Unaided	10000	2000	0	250	6000	1200	400	0	100	30	500	250	1500	500	0	20	0	0	0	0	8880	22750
		3 YEAR	Unaided	10000	2000	0	250	6000	1200	400	0	100	30	500	250	1500	500	0	20	0	0	0	0	8880	23750
7	B.M.S.	1 YEAR	Unaided	10000	2000	220	250	1000	300	400	0	100	30	500	250	1000	500	0	20	0	0	0	0	4570	16570
		2 YEAR	Unaided	10000	2000	0	250	1000	300	400	0	100	30	500	250	1000	500	0	20	0	0	0	0	4350	16350
		3 YEAR	Unaided	10000	2000	0	250	1000	300	400	0	100	30	500	250	1000	500	0	20	0	0	0	0	4350	16350
8	B.M.M.	1 YEAR	Unaided	10000	2000	220	250	1000	300	400	0	100	30	500	250	1000	500	0	20	0	0	0	0	4570	16570
		2 YEAR	Unaided	10000	2000	0	250	1000	300	400	0	100	30	500	250	1000	500	0	20	0	0	0	0	4350	16350
		3 YEAR	Unaided	10000	2000	0	250	1000	300	400	0	100	30	500	250	1000	500	0	20	0	0	0	0	4350	16350